

AVE MARIA



LETNIK XXIV.
VOLUME XXIV.
(1932)

Štev. 11.

Izdajajo
SLOV. FRANČISKANI
V AMERIKI.

AVE MARIA is published monthly by The Slovene Franciscan Fathers, Lemont, Ill., (Address: Post Office Box 603) in the interest of the Slovene Franciscan Commissariat of the Holy Cross.,
Superior: V. Rev. Bernard Ambrožich, Comm. prov.

Subscription Price \$3.00 per annum.

Manager: Rev. Benedict Hoge.

Editor: Rev. Alexander Urankar.

Entered as second-class matter August 20, 1925, at the post office at Lemont, Ill., under the Act of March 3, 1879. Acceptance for mailing at the special rate of postage provided for in Section 1103, Act of October 3, 1917, authorized on August 29, 1925.

Vsak naročnik

našega lista je podpornik velike misli misijonstva Jezusovega. Zakaj? Dolarji, ki si jih namenil za naročnino Ave Marije niso vrženi v kot. Kamenčki so za zgradbo Kristusovega duhovništva. Zato je bila Ave Marija ustanovljena, da bi v gmotnem oziru podpirala dijake, kandidate za duhovniški stan. Tvoja na-

ročnina je seme, ki naj nekoč obrodi sad v vinogradu Gospodovem. Koliko je dijakov, ki bi radi študirali, pa nimajo gmotnih sredstev. Samostan v Lemontu je bil zato ustanovljen, da bi bil tudi šola in vzgojevališče idealnim fantom, ki so si zaželeli službe altarja. Sedaj razumeš. Ave Marija utira pot tem študentom.

Obenem si apostol

katoliškega tiska. Vsak mora priznati, da Ave Marija krepko nosi prapor Jezusovega imena. Ta namen ima, da neti in podžiga in ohranja ogenj vere v srcih katoliških Slovencev. Najlepši namen ima. Kdorkoli je naročen na Ave Marijo, je tudi propa-

gator verske misli. Dolžnost vsakogar je, da Kristusa tudi uči, ne samo priznava. Z besedo, z zgledom, v dejanju. Ave Marija naj bo glasilo temu delu, glasnik apostolstva Jezusovega.

Novemu naročniku

bom govoril nekako takole, ko ga bom skušal pridobiti za naročbo. Naroči si ta list, že zato, ker je tako poljuden. Ave Marija hoče biti v vseh svojih vrstah priprosta spremljevalka priprostega ljudstva. Povesti, članki vsi od kraja hočejo biti tebi le v razvedrilo in pouk. Rabiš razvedrila, na vsak način. Sezi po

Ave Mariji, beri njene črtice. Rabiš pa tudi pouka, zlasti v verskih zadevah. Sezi po Ave Mariji. Daje ti nauka iz katekizma, liturgije, sv. pisma in drugo. Vem, da se boš naročil. Kaj bi ugovarjal in se izgovarjal?

Staremu naročniku

bom pihal na srce tako-le: Glej, da ostaneš dobronik naš. To-liko let si bil v naši vrsti. Poznaš naše skupne uspehe, poznaš naše skupne boje in skrbi. Nikar ne odstopi sedaj. Pa četudi so morda časi zate zelo težki. Stanovitni bodi in ostani z nami. Z

Ave Marijo ohranjamo življenje Slovencev. Če boš pustil, da A. M. nazaduje, bo tudi naše narodno življenje nazadovalo. Vsak slovenski list nam je zlasti sedaj, ko počasi umiramo, življenski serum, to se pravi zdravilo, ki ohranja srce pri življenju.

Naznanilo o koledarju.

Koledar pripravljamo. Urednik se priporoča našim dopisnikom. Nebi rad, da bi letos poročila iz naselbin izostala. Tako zajemljiva so bila vedno. Tudi na zastopnike se obračamo: morda je

kljub težkim časom mogoče temu ali onemu dobiti dva, tri oglase. Dobrodošli nam bodo. Koledar bo letos veliko ceneji. Že sedaj ga priporočamo.

Kdo še ne ve?

Eden naših rojakov-izseljencev, navdušen delavec za Barago, ki že dve leti navdušuje mlade naše za Baragovo stvar, je spisal življenjepismo knjigo o našem vrlem apostolu in predhodniku. — Od prve strani do zadnje je knjiga polna lepih besed in lepih dokazov o Baragovi svetosti in neumornem delovanju za zveličanje duš. Tako zanimiva knjiga ne sme mimo nas neopažena. Kdorkoli jo je bral, jo je pohvalil, ocenjevalci, ki so pregledali knjigo

pred natisom, so vračali rokopise z najlepšim priporočilom. Najlepšo priliko, da pomagaš k razpečavanju te knjige, imaš ravno sedaj, ko ti brat ali sestra gradiš in iščeš primeren dar za to slovesnost. Pokloni jim to Baragovo knjigo. Videl boš, kako veselje bo prinesla. Tako je storil nekdo na zapadu. Kupil je dvajset izvodov knjige za letošnje graduante, obilo radosti je povzročil.

je glasnik katoliškega življenja slovenskim izseljencem v Ameriki in porok zvestobe katoliški Cerkvi.



Naročniki so deležni duhovnih dobrot franč. komisarijata. — Naročnina \$3.00, izven Zdr. držav \$3.50.

Za naročnike in dobrotnike se bere vsaki mesec sv. maša.

November, 1932

Z dovoljenjem in odobrenjem cerkvenega in redovnega predstojništva.

24. letnik.

Skrivnost nevere.

P. O d i l o, O. F. M.



ZNAMENJE velikega moža je po človeški sodbi njegov uspeh. Je že tako, da se najraje pridružimo tistemu, ki je zmagal. Veliki uspehi, velika dela! To je geslo današnje dobe. Vse drugo ni nič.

To je svetno merilo, ki se ž njim vsaka stvar meri. Kdor je močan, ima po tem naziranju in po tej teoriji pravico nad slabim, velik nad malim, bogatin nad siromakom, večina nad manjšino. Ako pa vzamemo v roke katoliško merilo, ne pomeni uspeh sam na sebi nič. Svet je okrogel. Kar je danes zgoraj, bo jutri spodaj. Kar je danes večina, je jutri manjšina. Kar je danes kladivo, je jutri naklo. Vprašanje torej ni, ako ima kdo danes uspeh na svoji strani, temveč kdo ima trajen, večni uspeh, to se pravi: kdor bo zveličan. Kdor bo zveličan, bo vedno zgoraj, kdor bo pogubljen, bo vedno spodaj.

Meseca novembra, ko se posebno spominjamo zmagoslavne in trpeče Cerkve, bi morali na to misliti.

Zakaj večina ljudi tega noče razumeti, da če smo tukaj v ponižnosti in pokorščini spodaj, bomo enkrat na večno zgoraj in kdor je tukaj v nepokorščini in nahu zgoraj, bo enkrat večno spodaj. Zakaj nočemo z Jezusom in s svetniki od spodaj navzgor, temveč se vozimo rajši s satanom od zgoraj navzdol? V pekel-hod mesto v nebohod! Kje je skrivnost te nevere in te trdovratnosti?

Celo Kristus sam ni imel tistih uspehov, kot bi človek po vsej pravici pričakoval. Kje je vzrok? Kristus je pridigal kot tak, ki ima oblast. Ljudje so pozabili na jelo in na delo, če so imeli priliko, njega poslušati. Šli so za njim ure in ure, celo dneve v puščavo. Njegov nastop je vse potegnil za seboj, pa njegova ljubezniva beseda in njegovo navdušenje, večnosti, kot šumenje mnogih voda in zopet kot lju-Njegov govor je bil kot bučanje groma, kot vihar iz beznivi sončni žarki in kakor mavrica po nevihti. Vsi

nasprotniki, vsi špijoni, vsi kritiki, vsi nergači in poklicni kaliveci miru so umolknili pred njegovo modrostjo.

In uspeh? Kdo je veroval. Izobraženi ne. Mo-gočneži ne. Celó najbližji sorodniki ne. Njegovih vernikov je bila le majhna peščica. In danes? Ali morda manjka pridigarjev? Nikoli se ni toliko pridigalo kot danes. Okoli pol milijona katoliških pridiznic je na svetu. Nikoli morda ni bilo med katoliško duhovščino več izobrazbe kot danes. Ves svet je preplavljen z manjšimi in večjimi obrambnimi verskimi knjigami. In uspeh? Najbolj bi rekel pomilovalna služba je služba oznanjevalca resnice. Samo oči je treba odpreti, pa vidimo takoj deset dokazov. Katoliška resnica je pametna, sama ob sebi uniljiva, vse osrečujoča, edina potrebna in edino zveličavna. Jasno je, da bi sveta ne bilo, ko bi ga ne bila ustvarila neskončna modrost. Jasno je, da je ona vera prava in od Kristusa ustanovljena, ki obstoji sem od Kristusa in ne ona, ki je komaj obhajala svoj 400 letni jubilej. Torej katoliška vera, ne protestantovska.

Zakaj je uspeh kljub temu tako majhen? Zakaj imamo desetkrat več odpadnikov kot spreobrnjencev? Zakaj? Ne zato ker premalo pridigamo in pišemo in ne zato kot bi katoliška resnica ne bila dokazana, temveč nasprotno: ker je katoliška resnica jasna kot sonce. Katoliška resnica je edino resnična in zato hoče biti in mora biti kraljica. Vlada in hoče vladati. Spoznana in pripoznana hoče biti od vseh stvari. Celi svet hoče imeti pod svojim žezlom kot svojo neomejeno lastnino. Zmote ne prizna kot sokraljice. Hoče, da vsi verujejo vanjo — tudi tisti, ki je ne razumejo. Nje-ne pravice se raztezajo na vse čase in na vse dežele. Njen cilj je: podjarmljenje celega sveta, vladarstvo ce-lega sveta.

Tukaj je vzrok, zakaj mnogi ne verujejo in zakaj je danes manj vere kot kdaj prej, četudi je vera ozna-

njevana desetkrat bolj in desetkrat boljše. Moderni duh gleda v katoliški resnici in v njeni neizprosni zahtevi kraljevanja sovražnico lastnega kraljevanja. Dvoje oblasti na istih tleh ni mogoče. Resnica in "jaz" ne moreta obenem kot vladarja sedeti na istem tronu. Odtod boj in sovraštvo do katoliške resnice. To je boj za popolno neodvisnost. Boj Luciferjev, ki hoče postati bog. Tukaj imamo najgloblji pomen moderne nevere. To je satanski poizkus, da bi človeški duh vladal nad božjim Duhom, nad božjo resnico. In brez dvoma: nadvlada človeškega duha ima danes nadmoč nad resnico. V tem je, priznati je treba, kore-

pozdravlja ga kot pozdravlja vsakega prilizuna. Napuh obdrži svojo zadnjo besedo.

Tukaj imamo zopet najgloblji vzrok, zakaj človeški duh, ki ne more zahtevati nikoli dovolj dokazov za resnico, prizna največjo budalost. Nespamet, zmota, laž priznajo nadvlado lastnega jaza. Vsak krivi učnik, vsak goljuf, vsak norec lahko z gotovostjo pričakuje, da bo potegnil za seboj množico vernikov. Samo da nekaj trdi, pa zadostuje. Samo, da se izrazi približno takole: Gospoda, moje globoko prepričanje je, pa mu bodo takoj od vseh strani ploskali. Samo povdari naj: Znanost pravi, napredek zahteva.

**"Duh božji je plaval
nad vodami."**



**Duh božji še danes
vlada nad nami.**

nina zla. Satan "jaz" noče stopiti iz trona, da bi pokleknil pred resnico in priznal: Verujem, priznam tvojo oblast.

Tukaj je tudi vzrok, zakaj moderni človek brez vsakega pomisleka veruje vse, samo da ni katoliško. Zmota, otrok človeške omejenosti in hudobije, ne nastopa kakor resnica kot neomejeni kralj vladar. Zmota ne govori v imenu vesti. Ne zapoveduje, ne zahteva kot taka, ki ima oblast. Nima nebes in pekla v svoji roki kot plačilo za svoje prijatelje in kazn za svoje sovražnike. Brez nadaljnega pripoznava nadoblast človeškega duha, ki se mu prilizuje. Človeški napuh torej nima vzroka, da bi bil proti zmoti. Nasprotno:

Morda je krivda kje drugje, da katoliški resnici ne verujejo kljub trdnim dokazom, zmoti pa vkljub skrajnemu uboštvu na dokazih. Ali imamo premalo čudežev? Če je bilo treba v potrjenje resnice čudeža, ga je naredil Jezus. Če je bilo treba deset čudežev, jih je naredil deset in sto, če jih je bilo sto potrebnih. Vemo pa, da vkljub temu, da so videli čudeže na lastne oči, so ostali trdovratni v svoji neveri. Kar se tiče novejšega časa, bi lahko napolnili cele knjige s čudeži 19. stoletja, s čudeži, ki nepobitno dokazujejo, da še Gospod vedno deluje v cerkvi, da potrdi in okrepi svojo besedo z znamenjem! Toda svet na eni strani zahteva znamenj, zahteva čudežev, na drugi strani pa

proti njim z vso silo protestira. Če Gospod dela čudeže, se človeški duh takoj dvigne, taji, zabavlja ali vse razlaga naravnim potom, ker se mu zdi, da se maje njegov slabo zasidran prestol. Kje se je v novejšem času n. pr. zgodilo več čudežev kot v Lurdu in katero ime se v brezvernih ustih danes izgovarja z večjim pomilovanjem kot ravno Lurd! Če pa satan, ta opica božja, naredi kak potvorjen, goljufivi čudež, je čisto gotovo, da bo vse odobraval.

Isto velja o svetosti. Svetost je stalna spremljevalka resnice na svojem potovanju skozi stoletja. Kdor vidi svetost, vidi tudi resnico, katere odsev je svetost. Jezus je najsvetejši. Nihče ga ni mogel obdolžiti greha. Če res zgledi tako zelo vlečejo, potem bi morali svetniki vse potegniti s seboj na goro svetosti in Kristus bi moral ves Jeruzalem, celo Judejo, Samarijo in Galilejo v viharju podjarmiti. Toda nasprotno je bilo

res. Če je sedanji čas stoletje javne nevere, ne leži vzrok v pomanjkanju svetnikov. Današnji čas ima v imeniku svetnikov na stotine novih imen, novih junakov in velikanov čednosti. Zopet in zopet se ponavlja stara pesem: Svet ne veruje, ker noče verovati in ker hoče biti v kljub vsem svetnikom, čudežem in znamenjem neodvisen od vsakogar, zlasti od Boga.

Moderna nevera nima izgovora, nima opravičila, ker je zavestna in preračunjena. Pa satanska je. Odkrita revolucija človeškega duha proti Bogu — najnevarnejša revolucija. Eden največjih modernih grehov poleg sovraštva do Boga. Od satana pride in k satanu vodi. Svet noče stopati po poti vere za svetniki, za Kristusom. Kdor noče vnebohoda, bo moral narediti potovanje v pekel. Kdor ne veruje, bo pogubljen. Vsakemu svoje!

Bilo je v oni lepi noči.

A d. R e t t e.*



IL je lep večer. Vreme je bilo prijetno toplo. Polna luna je visoko z neba srebrila gorske vrhove in njeni žarki so živahno odsevali v šumnih valovih reke Gava.

Večer je bil tako čudovit, da nisem mogel oditi spat po procesiji. Sklenil sem, da grem k lurški votlini in ostanem tam kar najdalje, četudi do jutra.

Sicer sem tudi hrepenel po samotnem miru, kajti romarji in številni bolniki so povzročili v zadnjih dneh preveč šuma in hrupa. Rad bi bil malo sam, da bi zbral svoje vtise; rad bi pred Brezmadežno pregledal svojo dušo in jo prosil dobrega za prihodnost.

Približno ob 11. uri sem dospel do votline. Kakih 50 ljudi je še klečalo prav blizu ograje; molili so z razprostrtimi rokami. Pokleknil sem poleg njih ter počasi premišljeno molil litanije. Nato pa sem se sedel na kamenito klop ob reki. Vse je bilo tiho in ubrano. Plameni sveč so se dvigali h kipu, ki se je nalahno belil v senci. Čisto lahka sapica je zibala čipkove liste, ki obkrožajo votlino. Globoko žuborenje reke se je družilo z zamišljenim šumenjem tope, v ob njej. Svetla luna je razlivala vse naokoli svojo blaženo prelest. Polagoma so odšli vsi, ki so prosili pomoč pri Devici. Ostal sem sam v prekrasni noči in premišljeval.

Najprej mi je prišla na misel velika razlika med pobožnim dobrodelnim življenjem v Lurdu in življenjem drugod, ki je tako raztreseno in prepolno malenkostnih skrbi.

Zadostuje res, da samo bivamo v Lurdu in se z dobro voljo podvržemo milosti, pa smo že prenovljeni, kot da smo bili zopet krščeni. . .

Tragikomična igra življenja v grehu nam tu postane prav jasna. Lahko razločujemo razne vezi, s katerimi ima na svoji vrvi zli duh vse tiste, ki se mu prepustijo. Šele tu zaznamo ničnost svojih poželjenj in nečimurnosti oklevanja. Tu šele občutimo vso grenkobo, ki so nam jo pustili grehi, s katerimi smo nasičevali čutno naravo.

Preveč velika je razlika med našim življenjem včeraj in danes pred Brezmadežno, da ne bi napravili trdnega sklepa, da se hočemo bolj držati Gospodovih zapovedi.

Nato mi je misel odhitela v čase, ko me dobri Bog še ni zdrobil kot navadno lončeno posodo, da me potem oblikuje na novo in po svoji volji. Spomnil sem se večnega nemira, v katerem sem živel in begal od malika do malika in iskal tisto, pred čemer bi se mogel umiriti in zažgati pravo kadilo. In v takih trenutkih obupa, ko nisem nikjer našel gotovosti in miru, mi je prihajal na misel samo umor, ki mi je ponujal z eno roko vrv, z drugo samokres.

Toda, ko je bilo izpreobrnjenje izvršeno in sem napravil odločni korak v Cerev, kako se je pomirilo dolgotrajno razburjenje. . . Red se je povrnil v moje življenje. Svetla in jasna kot dijamant je bila moja misel na Boga, ki je napolnjevala mojo vest. Moje misli in dejanja so ob njej vstajala. . . Prišle so še velike težave, toda imel sem posebno milost, da sem v vsem videl božjo previdnost. Nič manjša ni bila milost, da sem vedno prosil pomoči po posredovanju svete Device. Mir in zaupanje sta se takoj vrnila v dušo, težave so izginile in boleznijo je sledilo zdravje. Pač zato, ker sem tudi jaz videl svojo zvezdo. Bila je jutranja veda iz litanij. . .

* Znamenit konvertit, ki je umrl lansko leto. Napisal je mnogo lepega, med drugim tudi popis lastnega izpreobrnjenja pod naslovom: "Od satana k Bogu."

Kako pa to, da me je naenkrat sedaj zopet zgrabil nemir za bodočnost, četudi sem si obnovil vse dokaze božje dobrote do mene? Zares, nič več nisem videl jasno. Svetla, v mesecu ožarjena noč, vzdih grmičevja, pesem drevja in reke, vse to se mi je zazdelo ko grožnja. Kakor da je padlo zagrinjalo med mirne goreče sveče in mene. . . V zmedenosti sem vpraševal: Sveta Devica, kaj bo z menoj jutri? . . .

Odgovora nisem dobil in po pravici. Sram me je bilo, da sem se vdal otročji bojazni, ki je ni nič upravičevalo.

Hitro sem si tolmačil "Pod Tvoje varstvo"; "Sveta Mati božja, povsem zaupam v te, ker vem, da me ne boš zapustila, ko te bom potreboval."

Noč je tekla med tem dalje. Na vzhodu se je jela prikazovati prva zarja. Ropot korakov je zadonel na kamenitih ploščah na stopnicah, ki vodijo v baziliko.

Ozrl sem se tja in zapazil tri težko obložene ženske. Ko so bile že prav blizu votline, sem v svitlu luči spoznal domačinke iz gora.

Ne da bi se kaj brigale za mene, so poklekile k ograji in precej dolgo molile. Utrujenost radi dolge in težavne poti jih je nato napotila, da so si priredile svoje tovore kot vzglavje, se zavile v plašče in mirno zaspale pod varstvom Marijinim . . .

Dejal sem sam pri sebi: Tu imaš sedaj odgovor. Naprej po poti, ki ti jo je določila usoda. Nikdar ne omahuj v službi Brezmadežne. Ko se boš v obilnem delu utrudil, naj te ne skrbi bodočnost in odpočij se za dušo. Pri tem ne pozabi Gospodove besede: Vsak pri njej, ki bo vse tako uredila, da bo najboljše za tvoj dan.

To je bil nauk tiste noči, ki sem jo prečul pred votlino . . .



New Ulm.

V Chicago se je zbralo l. 1853 več nemških prostomislecev, ki so se odločili, da ustanove na severozapadu nemško naselbino, kjer naj bi se naselil lahko vsak izvemši "duhovni in odvetniki". Tako je bilo ustanovljeno mestoce New Ulm, Minn. Deset let se se prebivalci ubranili vsakega duhovna, oz. mu preprečili naselitev. Mestece naj bi bilo zbirališče za same svobodomislece, katerih naj bi v spanju njihove vesti nikdo ne motil. Seveda je rastla in se širila brezbožnost in brezverstvo, New Ulm je bil znan radi zasmeševanja katoliške vere. Vsako leto so imele posebne sprevede, pri katerih so igrale karikature menihov, redovnic, duhovnov, škofov, papeža posebno vlogo. L. 1862 so v takem sprevodu nosili celo križ okoli in ga potem na glavnem trgu sežgali ob posebnih ceremonijah, katere se ne dajo opisati zaradi grdobe in zlobe. Župnik sosednje naselbine, Mankato, ki je o tem slišal, je javno izjavil, da bo prišla gotovo nad nje kazen božja. New Ulmski časopis je na to zapisal sledeče bogokletstvo: "Sežgani farški Bog naj le sežge in pokonča New Ulm, če more." Brezbožnemu mestu ni bilo treba čakati dolgo na kazen. . .

Še istega leta so se uprli Indijanci. Amerikanci so jih z raznimi sleparijami pripravili ob najlepša posestva, ni čuda, da so Indijanci zgrabili za orožje. Nkega dne so v velikih tolpah napadli vse naselbine belokožcev po vrsti. Kakor se širi požar po preriji, tako so drville indijanske tolpe od kraja do kraja. Že v pr-

vih dneh upora je iskalo mnogo belokožcev pribežališče v New Ulm. Pripovedovali so tam o grozovitostih Indijancev. Sedaj je upadel junakom, ki so kazali prej tako hrabrost napram križu, pogum; mize, stole so zvlekli na cesto in napravili barikade. Kmalu je prišlo k mestu, ki je takrat štelokakih 1500 duš, okoli 100 Indijancev, zažgali so sprednje hiše, postrelili vsakega, ki se je pokazal na cesti. Prebivalci so se umaknili za barikade, in ker je proti večeru prišlo na pomoč kakih 300 belokožcev, so se Indijanci umaknili, nevarnost je bila za enkrat odstranjena. Toda Indijanci so se vrnili v veliko večjem številu čez nekoliko dni. Toda tudi ta napad je bil odbit, na pomoč je prišel s svojimi župljani župnik, ki jim je kazen božjo napovedal. Vedel je, kako se boje Indijanci topov, zato je dal voziti veliko železno cev po mestu, jo nabasal z smodnikom in zažgal. Indijanci so se zopet umaknili. Prebivalcem ni preostajalo pa ničesar drugega, ker so se indijanske čete vedno množile, kakor da skušajo prodreti indijanske črte. Deloma se jim je to posrečilo, mesto samo pa je postalo žrtev požara. Glavni vodja protiverskih sprevedov, ki je nosil križ in ga vrigel v ogenj, se je hotel rešiti s tem, da se je oblekel kot Indijanec in hodil od hiše do hiše; meščani so ga imeli pa za tujca in ga ustrelili.

Slučaj, ki ni slučaj. . . Na novo sezidano mesto New Ulm je po tem dogodku postalo vse drugače. Lepe katoliške cerkve, katoliške šole, bolnišnica krasijo sedaj to mesto. . .

Kaj ima delavec od Kristusa in Njegove cerkve.

Rev. J. C. Smoley.

ZAKAJ TAKO MNOGO DELAVCEV SOVRAŽI CERKEV?



ENI južnih dežela Evrope je bila še pred nekoliko leti razširjena prazna vera, da pride ladja, na kateri se vozi kak duhoven, v silne viharje, da se pogosto potopi. Kakor hitro je stopil kak duhoven na ladjo, so jo zapustili mnogi potniki v pravcatem begu in si poiskali drugo ladjo, da bi nadaljevali potovanje.

Tudi človeško življenje je potovanje, ki pelje pogosto skozi jako silne in nevarne viharje. Ladjo, na kateri moramo svoje potovanje varno, sigurno dokončati, dokler ne dosežemo našega končnega cilja, nam je dal ta na razpolago, kateremu "je dana vsa oblast v nebesih in na zemlji." In ta ladja nosi ponosno ime: Katoliška cerkev. Ker se pa nahajajo na tej ladji tudi duhovni, ker je krmar te ladje vrhovni duhovnik in škof vesoljnega krščanstva, mislijo nekateri, da ne smejo na to ladjo stopiti ali da jo morajo zapustiti, da bi našli svojo zemeljsko pot na kakem drugem plovilu. Prazna vera, ali bolje rečeno, sovraštvo in mržnja sta vzrok, da tako ravnajo.

Njen Gospod in Mojster je ustanovil katoliško cerkev v ta namen, da pripelje človeštvo srečno skozi to življenje na onostransko obrežje. Dobila je ukaz, da zastopa načela Kralja miru, Kralja blaženosti, da ta načela oznanja, da skrbi, da človeštvo po teh načelih živi. Če pa kljub temu velik del človeštva ne najde miru, ne dospe do srede, potem cerkev gotovo ni temu kriva. Zvesta svoji nalogi je vedno skrbela za dobrobit narodov, ni se ozirala in brigala za nasprotnike, ni se brigala za nehvaležnost in zasramovanje. Vsake-mu, ki jo ovira pri njenem svetem in srečo prinašajočem delovanju, reče lahko s Kristusom: "Saj ti sam nisi hotel."

Po resnici, pravičnosti, ljubezni kriči vesoljni svet. Ni li bila ravno cerkev najsilnejši branik teh svetinj vsakega naroda? In ostala bo to do konca sveta. Toda v istem trenutku, ko kriče po teh, odbijajo od sebe njo, ki jih edina na svetu uči, kje najti pravo pot.

Da delavstvo nima zlate preteklosti za seboj, ne bo nikdo tajil, kdor ima količkaj razuma. Sčasoma se je položaj sicer nekoliko izboljšal, nikoli pa v taki meri, da bi mogel biti delavec z njim zadovoljen. Nerazumljivo je, da se je pretožen del delavstva odtrgal od Kristusovih načel. Kje bo našel resnico, pravičnost, ljubezen, če ne stoji za njim nikaka zakonita moč, in če se mora boriti z močjo, ki mu te tri svetinje odreja ali mu jih samo delno priznava. Če se drže ta načela, potem je npravno družabno, socialno skupno življenje in delo nemogoče. Dokler teh ne priznavajo,

ne bodo delavci nikoli prišli do prave sreče in miru, nikoli do svojih pravic.

Odkod torej sovraštvo toliko delavcev nasproti cerkvi?

Iz nevednosti. Mnogi so to, kar so se v katekizmu naučili, že davno pozabili. Da bi se naukov Kristusovih in cerkve zopet naučili, zato se ne brigajo in trudijo več, morda že leta in leta ne. V katekizmu stoje nauki o njihovih parvicah, o njihovih dolžnostih, nauki o resnici, svobodi, pravičnosti in ljubezni.

Iz govorov, ki so polni hujskanja, ščuvanja, se ne bo nikdo naučil resnice o cerkvi. Na vsak način pa bi moral imeti vsakdo dolžnost, da se prej prepriča, če je vse to res, kar mu pripovedujejo, ali kar mu prinašajo v časnikih. Slišati obe plati zvona, pravi naš pregovor. Ali naj ta rek ne velja o naši cerkvi? Ko bi se vsakdo prepričal o tem, kar se zoper cerkve govori in piše, temu bi se odprle kakor našim prvim staršem v raju, ko jih je ogoljufala kača. Ime največje dobrotnice človeštva, posebno pa delavca, je čisto in jasno.

Pogosto se trdi, češ cerkev je proti delavstvu. Je li to vedno resnica?

Kristus je ustanovil svojo cerkev za vse ljudi. V prvi vrsti ima cerkev dolžnost, da kaže vsem ljudem pot k večni sreči, in da jim podaja sredstva za to. To je glavni namen cerkve, in vse drugo je temu namenu podrejeno. Ko bi vsi ljudje ubogali njene nauke in si prizadevali, da dosežejo svojo večno srečo, potem bi ne bilo na svetu nikakih krivic. Ne bi bilo človeka, ki bi moral trpeti kako krivico. Človeštvo bi bilo srečnejše, kakor je danes. V tem smislu skrbi cerkev tudi za socialno blaginjo. Ona uči pravico in pravičnost, jo zahteva od vseh ljudi, pa tudi za vse ljudi.

Samoobsebi razumevno, da stoji cerkev na stališču, da ni na svetu en sam razred ljudi, ona povdarja razliko stanov v človeški družbi, zastopa pa in brani pravice vseh, posebno pa spravo med posameznimi sloji. Pri tem pa ne pozablja, oznanjati nauk o enakosti, o enakih pravicah vseh ljudi pred Bogom oznanjati in jih opominjati na njihove dolžnosti.

Kristus je dal cerkvi zapoved o ljubezni do Boga in do bližnjega. Po tej zapovedi ima ona nalogo, da varuje vse reveže, vse, ki so potrebni pomoči, varovati mora te in braniti, ki se jim godi krivica. Je to naloga, katero je verno vršila stoletja in stoletja, naloga, ki bi še rodila najlepše sadove, ko bi ljudje poslušali glas cerkve.

Kako drugače bi se danes godilo delavstvu, ko bi se bili delavci in delodajalci ravnali po okrožnici Leona XIII., ki jo je izdal v rešitev delavskega vprašanja.

Ko bi se bili ravnali po tem programu, in ko bi se bili vsi zedinili na podlagi tega programa, bi mi ne imeli danes teh velikih socijalnih bojov, nikomur, ki pravično, pošteno misli, bi ne prišlo na misel, da bi trdil, češ cerkev se ne briga za delavca.

Druga trditev, ki naj opravičuje sovraštvo delavstva do cerkve, je ta le: Cerkev je samo za bogatine.

Ko bi cerkev res dajala prednost enemu sloju pred drugim, in drugega zanemarjala, potem bi cerkev iz zgoraj navedenega vzroka opustila sama sebe; morala bi prenehati eksistovati, ker bi ne izpolnjevala več glavne zapovedi, namreč ljubezni.

Ker so pa tudi bogatini člani cerkve, s tem še davnó ni dokazano, da drži cerkev z bogatini. Ona je tu za vse; vsi imajo neumrjočo dušo, bogatin kakor revež, vsem mora posredovati nadnaravne milosti.

Tudi bogatinom, in tem še posebno stavlja dolžnosti pravičnosti pred oči, in to gotovo ne v škodo delavca in reveža. Kako bi mogla cerkev deliti toliko miloščine, ko bi bogatini ne prispevali? In naj se ima cerkvi potem za zlo, če se bogatinom zahvali? Opozarjam samo na papeža Benedikta XV. Koliko je on razdal med ubožce, kjer je vladala revščina, beda, pomankanje. In več ko je razdal, toliko več darov je zopet prišlo za druge miloščine. Bi li mogel papež Benedikt XV. vse to storiti v takratnem žalostnem času, ko bi mu bogatini ne bili dali na razpolago svojega bogastva? In mnogo od teh, ki so takrat uživali dobrote cerkve, kriče danes in vpijejo: *Ecrasez l'in-fame!*

Drugo, kar cerkvi predbacivajo, je, da poneumnjuje ljudstvo. Ljudstvo, posebno delavce hoče držati v nevednosti, da toliko lažje gospoduje nad njimi.

Na to naj bo samo sledeč odgovor: Kdo je pa skrbel za to, da so se ohranile vednosti starih časov, in da se je vednost razvijala? Kdo je ustanavljal šole, za bogatine in reveže? Komu se ima sedanji rod zahvaliti za znanost, umetnost, obrtnijo, sploh za vse? Edinole cerkvi. Ne odpira li ona svojih najvišjih mest in služb tudi revežem? Koliko sinov iz delavskih družin je postalo duhovnov, škofov, kardinalov,

papežev? Kakor so bile šole, učenost tem odprte, tako so tudi ostalemu ljudstvu. Cerkvi niti na misel ne pride, da bi zadrževala ljudstvu pravo izobrazbo, ravno narobe, ona polaga največjo važnost na to, da se vsak dobro izšola in izobrazí, koliko žrtvuje cerkev ravno po Zdr. državah za katoliške šole, ona skrbi, že v svojo lastno korist, da se vsakdo dovolj izobrazí, da se ne bodo tako gorostasne laži širile o cerkvi po svetu.

In še nekaj: Duhoven ne pridiguje bogatino drugega evangelija kakor revežu; obema oznanja božjo besedo na isti način; obema nalaga izpolnjevanje dolžnosti v isti meri. Veleindustrijec nima nič manj zapovedi kakor najzadnji tovarniški delavec. V izpolnjevanju štanovskih dolžnosti ne pozna cerkev nikakih razložkov, zahteva pa tudi za vse iste pravice.

Tu smo omenili samo nekaj očitkov, ki jih predbacivajo cerkvi, katere pa vedno in vedno pogrevajo delavcu, s katerimi privedejo končno lahkovernega delavca v nasprotje s cerkvijo. Ko bi se vsak pošteno potrudil, da bi različna očitjanja tudi preiskal, bi se toliko bolj vglobil v duha cerkve, vsi katoliški delavci bi se čutili in smatrali kot žive člane te cerkve, tudi tako delovali, in obrekovanja bi prenehala kar čez noč. Delavci bi uvideli, da je katoliška cerkev njihova največja opora v njihovem življenjskem boju. Ona jim ne gradi nikakih gradov v zraku, ne obljublja jim nebes na zemlji, eno jim pa daje, brez česar je tu na svetu vse samo sleparija, daje jim resnico. In ravno to smatrajo nekateri za največjo napako cerkve. Ona se nikomur ne laska, nikomur ne hlini, vse imenuje pri pravem imenu. Ker je Bog tako ukazal, izjavlja, da ima tu na svetu vsakdo svoje pravice, pa tudi svoje dolžnosti, in da ne more biti nikdo odvezan teh dolžnosti. Ali je to krivica? Z apostolom narodov bi lahko rekli: "Sem li radi tega vaš sovražnik, ker sem vam resnico povedal?" Dan za dnevom bi se moral zahvaliti svet na kolenih božjemu Odrešeniku, da je ustanovil sveto katoliško cerkev, "steber in temelj resnice".

Po pravičnosti vpijejo vsi, največkrat samo za se in v svojo korist; pravičnost pa zahtevamo tudi za katoliško cerkev.

Zanimiv dogodek.

Zanimiv je dogodek, ki se je pripetil pred leti v francoskem kantonu Saint Brioux. V vasi Langueux je bil občinski mož, ki je zvest svoji brezverski vladi hotel odstraniti vse, kar je spominjalo na Boga in vero.

Na njegovem zemljišču je stalo staro znamenje. Sedanji lastnik je prišel v posest zemljišča še le pred kratkim. To znamenje, križ, ga je bodlo v oči, češ, da ga bodo imeli sovaščani za kakega klerikalca. Sklenil je, da znamenje odpravi. To naj bi mu pomagalo pri prihodnjih volitvah. Nekega dne je vzel motiko in šel k znamenju, da bi je obkopal. Obkopal je spodnji

del križa, da naj bi se vsled teže sam prekucnil. Ko ga je pa za trenutek nekoliko z roko podprl, da bi se zvalil na drugo stran, prekucnila se je soha. Matere božje, ki je stala v znamenju nad križem, na katero je pa revež pozabil, na njegovo glavo in mu jo popolnoma zdrobila, da so stopili možgani ven.

Je li bil to slučaj? Je li bila to sodba božja? Mi ne bomo sodili, — toda to vemo, da je Jezus Kristus, Križani, vogelni kamen, ob katerem si bodo vsi, ki so ga zavrgli razbili svoje glave. . .

Slučaji ki niso slučaji.

Rev. J. C. Smoley.

IZOBČEN.

“Katolik” (katoliški list ustanovljen l. 1821) pripoveduje dogodek, ki da človeku misliti. V nekem belgijskem mestu so bili zbrani pravni učitelji — vsi grozni nasprotniki vere — na konferenci. Med njimi je bil eden, ki je bil znan vsled svojih bogokletstev. Ko je bil razgovor najbolj živahen, je potegnil iz žepa

“L'Etoile belge” in se začel norčevati iz Boga in sramotiti vero. Obrnil se je k tovarišu in rekel: “Povej, ali veš, prijatelj, da smo izobčeni? Se bomo v peklu vkup pekli.” Komaj je te besede izgovoril se je zgrudil na tla, in bil mrlič. . . Slučaj — ali kaj??

NESREČNE SMRTI BREZVERCEV.

Pred leti je pripovedoval najstarejši katoličan države Texas sledeče: “V naši naselbini je bilo precej moških, ki niso verovali v Boga, in se norčevali iz vsega, kar je nam sveto. Bog jih je kaznoval na očividni način. Prvega so našli obešenega v gozdu, ko so mr-

česi že vsega obžrli. Drugi je umrl pri železniški nesreči, tretji je skočil v reko, četrti je umrl na svojem potovanju v Nemčijo. Nobeden teh brezvercev ni umrl v postelji.” Slučaji, ali kaj???

ŠTIRJE BOGOKLETNEŽI.

L. 1891 so slavili v francoskem trgu B. praznik blaženega Grignona Montfortskega (ustanovitelja družbe misijonarjev pod pokroviteljstvom Marije). Nekaj mladih fantov je motilo slavnost na najbolj surov način. Toda kazen je kmalu prišla. Ob 9. zvečer je bil župnik klican k bolniku, katerega je zadela kap in je ležal nezavesten. Nekaj minut po prihodu župnika je izdihnil. Bil je eden bogokletnežev. Ob 11. ponoči

in ob 1. zjutraj je bil župnik zopet klican k bolnikom, ki sta bila zadeta od kapi. Oba umrla brez zakramentov. Ob 5. uri zjutraj so poklicali vikarja k bolniku, ta se je še spravil z Bogom, predno je umrl, ni toliko rogovolil, kakor so to storili ostali. Na prebivalstvo so te štiri nagle smrti grozno vplivale. — Slučaji — ali kaj???

KAZNOVANA KRIVA PRISEGA.

L. 1882 je bil nek kmet poklican pred sodnijo radi nekega prestopka. Njegova žena je nastopila kot priča, in pod prisego izjavila, da njen mož ni kriv, in če to ni res, naj se ne vrne zdrava domu, je dostavila. Takoj je omahnila nezavestna, nesti so jo morali domu, in čez nekaj dni je umrla. Slučaj — ali kaj???

nar; tekom tedna so vsi umrli. Zapeljivec k krivi prisegi se je pa kmalu na to obesil. . .

*

Nekdo obtožen konjske tatvine — tako pripoveduje Dr. H. Rolfus v svojih spisih — je podkupil več mož, da bi za njega krivo pričali. Storili so to za de-

V Straubing, Bavarsko se je dogodil 27. oktobra 1860 sledeči slučaj: Kmet je tožil soseda, da naj mu vrne 2000 gold., ki mu jih je posodil. Ta pa je tajil in hinavsko rekel: “Bog naj me takoj kaznuje, če sem ti kaj dolžan.” Komaj je besede izrekel, se je zgrudil mrtev na tla. . . Slučaj — ali kaj???

SRAMOTENJE MATERE BOŽJE.

Protestantovski pastor je v Rade, pri Elberfeld, Nemčija na praznik Rojstva Matere božje, ki je padel isto leto ravno na nedeljo, v svoji pridiki jako sramotno govoril o Materi božji. Da bi poslušalci njegovim besedam še bolj verjeli, je dostavil: “Če temu ni tako, kakor sem rekel, naj še danes zgorim pri živem telesu.” — Popoldne se je vlegel k počitku, ko ga naenkrat zbudi krik: “Gospod pastor, hitro vstani, te, pri nas gori.” “Kje”, je prestrašen zavpil, pa mu ni bilo treba čakati odgovora, ker gost dim se je valil v njegovo sobo. Hitro je tekel ven, vsa vas je poma-

gala gasiti ogenj. Pa vse je bilo zastoj. Tu se je spomnil, da ima v škatljici vso svojo srebrnino in zlatnino, pozabil je v naglici to vzeti seboj, mislil je, da to še lahko reši. Dolgo časa za premišljevanje, kaj storiti, ni bilo, hitro je skočil v sobo in pograbil škatljico. Tu se je goreče tramovje podrlo in pokopalo pastora. Ogenj, katerega je klical pri svoji jutranji pridigi nase, ga je pokončal, sežgal pri živem telesu. Je to resničen dogodek (Kath. Kirchenblatt 1872). Slučaj — ali kaj???

KRIVA PRISEGA.

Pred desetletji so zaprli v Chicago moža, imenom Rosenchrist, radi tatvine. Kljub vsem dokazom njegove krivde je on vse tajil, dvignil roko kot k prisegi in rekel, da naj mu Bog konča jezik in naj ga takoj

zadene smrt, če je kriv. Komaj je izrekel te besede, pa se je pričel tresti, omahnil in se zgrudil na tla — mrtev. Lahko si misliti, kak strah je prevzel vse navzoče. — Slučaj, ali kaj???

"RAJŠE UMRJEM BREZ ZAKRAMENTOV."

V neki vasi v Baden, — tako piše list "Monika" — je živela ženska, ki je župnika nad vse sovražila. Obrekovala ga, kjer je le mogla, tako, da je župnik dobil nasvet, da naj si poišče drugo mesto. Tega ne dovolj, je ženska rekla, da rajši umrje brez zakramentov, ka-

kor, da bi dala poklicati tega župnika. Nekaj dni nato zadela je — to sicer jako zdravo ženo — kap in v nekoliko urah je bila mrtva. In poslednje duhovno opravilo tega duhovna v tej župniji je bilo, da je to žensko še pokopal.

"VSE JE SAMO HUMBUG."

Pred nekaj leti je bil v velikem mestu na Saškem — imenujmo ga H. — pokopan mlad katoliški mož, ki je imel srečo, da se je po vseh zmotah na smrtni postelji spravil z Bogom.

Po pogrebu so se nekateri podali v gostilno; katoličani so izražali svoje veselje, da je rajni tako srečno umrl, saj ni lepšega, kakor umreti previden z zakramenti za umirajoče.

Tu se je pa dvignil katoličan, ki je bil tudi pri pogrebu, ki se pa že leta in leta ni brigal za svojo vero,

ni prejemal zakramentov; snel je svoj klobuk in pokazal s prstom na čelo rekoč:

"Tukaj, vi butci, je moja pamet, in ta mi pravi, da je vse letanje v cerkev in drugo navaden humbug; tako neumen pa le nisem, da bi s svojo pametjo kaj takega verjel." Katoličani so se zgražali nad takim govorjenjem.

In glejte, nekako ob istem času čez osem dni, zadela je moža, ki je bil prav korenjak, kap. Nikoli več ni prišel k zavesti. Kje je pamet? Ali je bil to slučaj — ali prst božji???

"ČE BOG HOČE ALI NOČE."

Ni še dolgo tega, ko je v Nemčiji nekdo prosil železniškega vodjo, da bi v sosednjem mestu opravil neko stvar za njega.

"Jutri bom pa to opravil," je rekel vlakovodja.

"Torej na svidenje po jutrišnjem, če Bog da."

"Če Bog hoče ali noče," se je norčeval vlakovodja.

"Je pa vendar treba, da Bog hoče, da se vrnete zdrav. . ."

"In jaz pravim še enkrat," je rekel vlakovodja, "jutri bom z rečmi, ko si jih želite zopet tu, če Bog hoče ali noče." — In se je odpeljal z vlakom.

Drugi dan je skočil iz tira vlak, in vlakovodja je bil hudo ranjen. Spodnja čeljust in jezik sta mu bila odtrgana. Njegovo norčevanje je bilo kaznovano; on se ni vrnil, ker Bog ni hotel. . . Slučaj — ali prst božji?

ŠE DRUGI SLUČAJI.

Vojak je ležal v bolniški postelji. Usmiljena sestra je krpala njegovo obleko, pri tem je pa našla odstavek rožnega venca. "Rožnivenec je bil tudi v vojni in je izgubil svoje tovariše", je tiho pripomnila. "Da, bil je v vojni, in še v kakšni", je odvrnil bolnik. "Da bi bil zgubil štiri tovariše? Poslušajte, sestra, kako je bilo. Pet nas je v temni noči čakalo na povelje za naskok. Jaz sem molil rožnivenec. "Tovariš", je rekel moj sosed, "daj še meni en odstavek. In tako so prosili še ostali trije. Tako je vsak od nas molil svoj odstavek. Da bi se tudi naše življenje končalo, kakor molimo v rožnem vencu: "Katero si v nebesih venčal."

Bilo je že v stari Avstriji. Vojaki so stali na vežbališču. Pred fronto je zapazil general Radetzky rožnivenec na tleh. "Mož, ki je zgubil rožnivenec,

naj stopi naprej!" Pa nikdo si ni upal. Tu je potegnil Radetzky iz svojega žepa rožnivenec in rekel: "Moj ni!" Šele na te besede je stopil vojak iz vrste in pobral rožnivenec.

Friderik Viljem IV., kralj pruski, ki je imel za soprogo nesrečno sestro kralja Ludovika I., bavarskega (prisiljena je prestopila k protestantizmu), je rekel: "Jaz hočem, da ima vsak katoliški vojak svoj rožnivenec", in je dal nakupiti na božji poti v Kevelaer rožnivenec in jih razdeliti med katoliške vojake.

"V rožnem vencu imate ves evangelij", je rekel protestantovski pastor, ki si je dal razložiti rožnivenec. Žalostno bi bilo za nas kristjane, ko bi nas morali šele drugoverci poučevati, kaj imamo v rožnem vencu.

KDO SI ŽELI TAKE SMRTI UMRETI?

13. septembra 1866 je vpostavila božja pravičnost svarilen zgled, ki jasno kaže, kako kaznuje Bog bogokletstvo, vsako sramotenje božje, posebno pa blažene Device Marije.

V Pittsburgh-u, Pa. je sedel v ječi konjski tat, imenom Thompson, s svojim tovarišem, ki tudi ni posebno posnemal zglede svetnikov. Oba sta govorila o verskih stvareh, pri čemur ni kazal Thompson ne samo popolnega svojega brezverstva, marveč tudi vse svoje sovraštvo proti Bogu in veri. Thompsonov tovariš, dasi kaznjenec, je pobijal veri-sovražne izjave Thompsonove, in trdil, da se da božanstvo Jezusa Kri-

stusa dokazati iz sv. Pisma. Sedaj je začel Thompson proklinjati in rabil tako bogokletne besede o Jezusu Kristusu in njegovi blaženi Materi, da se ne dajo zapisati. Toda Bog ni čakal, ni odlašal, da maščuje žalitve svojega Sina in njegove Deviške Matere takoj. Komaj je nesrečnež spregovoril bogokletne besede, je padel s stola in onemel. Oči so mu izstopile, jezik mu je pričel otekati, udi se niso več gibali. Poklicali so takoj zdravnika, toda proti božji kazni ni premogla nič vsa njegova vednost, po 24 urah je stal bogokletnež pred sodnim stolom božjim, pred Sodnikom, ki ga je tajil in preklinjal. Da, kdo bogokletnežev bi hotel take smrti umreti?

PRI MATERI MILOSTI.

Bilo je v majniku l. 1870, ko je bilo čitati v rdečem pariškem listu "Svetilka" sledeče naznanilo: "Kdor hoče videti čudeže, naj gre vsak četrtek in vsako nedeljo pb 7. uri zvečer v cerkev naše Ljube Gospe." S temi besedami so se hoteli norčevati iz majnikove pobožnosti. Prijatelj tega lista, znan po vsem mestu, je bral te vrstice in je šel res takoj v četrtek v cerkev, da bi napasel svojo radovednost in zadostil sramotanju vere. Leta in leta že ni prestopil cerkvenega praga, ogledoval si je pa ta večer cerkev in končno pričel poslušati pridigo o usmiljenju Matere božje. In Marija se je tudi njega usmilila. Govornikove besede so se prijele tudi njegovega srca, po končanem govoru je šel v zakristijo in rekel duhovniku: "Pred vami je osivel grešnik. "Svetilka" je naznanila, da se vrše tu čudeži

in iz radovedni sem prišel sem. Naša ljuba Gospa je zmagala nad menoj in storila največji čudež. Spovedati se hočem in zadostiti za vse, kar sem zakrivil." Ko se je spreobrnjenec hotel posloviti veselega srca, zadržal ga je duhoven in mu rekel: "Pripeljite v nedeljo večer še urednika lista seboj." Gospod je bil nekoliko presenečen, končno je pa le obljubil, da bo to poskusil. Šel je k uredniku in ga res pregovoril, da je šel v nedeljo z njim k šmarnicam. Pričetkom ga je s silo zadržal v cerkvi pri pridigi, toda govor je postajal uredniku vedno bolj in bolj zanimiv. Čez uro je šel pa tudi urednik brezverskega lista k spovedi, se odkritosrčno spovedal in postal pozneje eden najbolj gorečih in največjih sodelavcev velikega katoliškega lista "Universe".

KAZNOVANO BOGOKLETSTVO.

Pariški list "Pelerin" je priobčil pred leti sledeči dogodek: V Vavignies pri Breteuilm okraj Oise, zavpil je nek možak, ki so ga pijača in slabi časniki pripravili ob vso vero, sotovarišu: Daj mi križ sem, vtaknil ga bom v peč! Res je zagrabil za križ in ga hotel potisniti v peč, toda peč je bila premajhna. Kaj stori? Med groznim preklinjevanjem je odlomil Križanemu obe nogi in vrgel križ v ogenj. — Drugi večer

napadle so ga ob istem času grozne bolečine, tako da se je zgrudil na tla. Prijatelj ga je dvignil, on je pa venomer klical: Noge mi režejo proč! Vsi poskusi, da bi ga pomirili so bili zastoj; vedno in vedno je kričal: Noge mi režejo proč! Ob isti uri, ko je prejšnji večer Križanemu odlomil noge, je izdihnil svojo ubogo dušo. Dogodek je vse prebivalstvo silno postrašil.

KONEC BOGOKLETNEŽA.

Pred nekoliko leti so pokopali v Bruselj-u z velikimi svečanostmi moža, ki je nanagloma umrl, "civilno". Ta mož je bil osem dni poprej na trgu Place Royale, ko sta dva duhovna šla s sveto popotnico k dvema bolnikoma v razne strani. Vojaška straža je pred Najsvetejšim izkazala vojaško čast. To je moža tako razjezilo, da je pričel preklinjati in rekel, da bi farji storili bolje, ko bi. . . (Bogokletstva ne bomo ra-

di grozote ponavljali), ko bi svojega Boga nosili v žepu, izobraženci tako nočejo ničesar o njem slišati.

Osem dni na to, ravno ob isti uri, ko je teden poprej preklinjal, se je zgrudil mož mrtev na cesti. Ni prišel več k zavesti. Jezus v Najsvetejšem zakramentu prenese marsikako žalitev. Koliko pretrpi od nas, ko ga žalimo, ko smo tako mlačni, ko mu izkazujemo v tem zakramentu tako malo češčenja. Toda ob svojem času kaznuje te, ki ga sramote v Evharistiji.

Še ni vseh dni konec.

P. B. A.

Kakšna poročila prihajajo iz Meksike, nam je vsem le predobro znano. Pa glejte, prišlo je tudi poročilo, ki bi si ga skoraj ne upali pričakovati.

Takole je bilo:

Vršil se je v Meksiki pretekli dni velik kongres juristov iz cele dežele in razpravljali o novi konstituciji iz leta 1917. V tej konstituciji je seveda mnogo postavk, ki omogočajo preganjanje Cerkve in verskega življenja sploh.

Pričakovalo se je, da o teh paragrafihi ne bo razpravljali kongres, ker bi na ta način zašel v konflikt z vladajočo kliko v državi.

Vseeno se je dvignil neki Soto y Gama, revolucionar, ki ni katoličan, in je spregovoril te besede:

"Stopam pred vas, da zagovarjam meksikansko revolucijo. Zagovarjam našo revolucijo, ki je sicer skromna, vendar prikrojena našim razmeram. Zagovarjam in branim jo zoper rusko revolucijo, ki je nam tuja in za Meksiko nekaj eksotičnega.

Strahopetneži so na delu v Meksiki, da bi razbili dom in družino. Zavzeli so se, da bi uničili celo samega Boga, toda ni lahka stvar, ubiti Boga. Pravijo, da družine ni več. Jaz ugovarjam. Družina še živi! Priznanje za to ne gre moškim, temveč ženam. Nikoli ne bomo priznali, da so meksikanske žene sprejele ruske manire.

Še dalje gredo ti podleži. Napadajo tudi moralo, nravnostno življenje. Izjavljajo, da ni nikakega zakona o nravnostnem življenju. Dr. Manuel Medina je dejal prav s tega mesta, da nimamo kaj drugega dati mladini, ko moralno postavijo boljše vizma. On bi rad, da bi mi odpravili Boga samega. Prijatelji moji, le odpravite Boga, toda jaz vas vprašam: kaj vam bo ostalo? Materija, sama materija! Odpravite Bo-

ga in ž njim ste odpravili vsako moralo!

Komunizem zameta vsako tradicijo, celo tradicijo družine. Zameta vsako zatajevanje in disciplino. Namesto morale ponuja skepticizem in negotovost. Človeška družba pa ne more obstati brez moralnega zakonika, pa naj bo ta moralni zakonik še tako srednje vrednosti.

Postavimo vero nazaj na njeno mesto! Postavimo družino nazaj! Jaz sem sam revolucionar, nihče me še ni nikoli obdolžil starokopitnosti in mračnjatva, toda jaz tu slovesno izjavljam: laicizem je bankrot! Brezverstvo je doigralo.

Pravijo, da ni moralne postave. Rečem vam: moralna postava je! Moralna postava krščanstva. Naši starši so nas učili živeti po tej postavi. V trenutku, ko bo Meksika obrnila hrbet Krístusu, bo Meksika prišla na boben.

Zakaj je toliko korupcije, nepoštenosti v naši politiki? Nepoštenost v javnem življenju izvira od tod, ker so revolucionarji brezverci. Zato, ker ne verujejo v Boga, temveč v denar in v uživanje. Izbacniti Kristusov evangelij iz šol — pomeni zločin, ki ga niti s krvavimi solzami ne morete oprati.

Edina nada za našo republiko je v rokah Boga, najvišjega Postavodajavca."

* * *

Tako je govoril gospod Soto y Gama, Meksikanski listi poročajo, da je moral večkrat prenehati, ker so mu poslušavci preveč ploskali.

Tudi ob koncu je dobil govornik take ovacije, kot jih v Meksiki še ni bil nihče deležen. So morali biti že zadovoljni meksikanski juristi, da je eden od njih režimu take levite bral.

Da, da, tudi v Meksiki še ni vseh dni konec!

Skozi džunglo.

A. Vizjak D. J.



RASNE so indijske džungle v svojem zelenju in cvetju; pa so tudi enako strašne, ker v njih preže na plen divje zveri: tiger leopard, merjasci, medvedi. . . Častita sestra Dominika in sestra Felicita sta morali danes premeriti tako, 18 km dolgo džunglo, da dospeta do misijonske postaje Džabna. Na vozu, v katerega sta bila vprežena dva vola, je bila razen sestra še kočijaževa žena. Pred džunglo so ustavili. Radi nevarnih zveri nikoli ne vozi skozi njo en sam voz, temveč počakajo vedno na druge, da krenejo skupno. Niso dolgo čakali, ko se pripeljeta za njimi dva voza trgovcev z njihovimi ženami. V njihovi družbi se podajo na pot v goščavo. Med potjo so ve-

selo prepevali, ker se tigri boje, kadar slišijo mnogo glasov. Voznik je dobro gonil, samo da čimprej puste za seboj to divjo džunglo. Naenkrat veselo pesem pretrga grozen krik žena, ki so se nahajale v zadnjem vozu. Vsi prednji se ozro in vidijo, kako razbojniki ropajo ženam zlati nakit. Trgovci namah poskačejo z voz in se spopadejo z razbojniki. Ko je voznik naših sestra videl, da gre zares in da so napadalci zloglasni razbojniki iz plemena Bil, skoči hitro s svojo ženo tudi on z voza in zbeži, da si reši življenje. Tudi sestra sta hoteli isto storiti, toda voli so se prestrašili in so začeli teči ter sestra tako niste mogli skočiti z voza. Medtem so trgovci premagali razbojnike, jim odvzeli naropano zlato in so odhiteli s svo-

jimi vozovi, karmoč hitro so mogli. Bali so se še vedno, ker so vedeli, da ti razbojniki nikdar ne preže samo na enem mestu in da česar eni ne dosežejo, se drugim gotovo posreči. Močni voli trgovcev z ženami hitro dohite voz z misijonarkama in ga v največjem diru hočejo obiti. Pri tem pa ga s tako silo odbijejo, da se je misijonarkama voz prevrnil, sestra pa sta obe padli iz njega. Trgovci se za to niso zmenili in so odhiteli naprej, splašeni voli naših sestra pa za njimi. Tako sta sestra ostali sredi džungle sami med razbojniki!

In res! Komaj sta se od nesrečnega padca dvignili, že plane prednju divjak, vzame puščico in napne lok naravnost proti sestri Dominiki. S. Felicita pa skoči, zgrabi za lok in se začne boriti z razbojnikom. V tem obupnem trenutku je bila tako močna, da ji ta ni mogel iztrgati loka, temveč jo je le vlačil po tleh in jo suval z nogami. Toda sestra ni popustila. V tem ji priskoči na pomoč tudi s. Dominika, pa jo razbojnik z nogo tako sune, da se je od bolečine zgrudila. Ker je bila največja nevarnost, da prihite tudi ostali razbojniki, potem pa bi bili misijonarji izgubljeni, reče s. Dominika s. Feliciti, naj spusti lok in obe začneta prositi razbojnika, naj se ju usmili, ker sta le ubogi sestra, ki gresta v Džabno, da se zavzameta za sirote. Toda vse je bilo zastoj. Okrutnež se je zdaj začel igrati z njima kot mačka z mišjo. Zdaj ju je tepel z lokom, potem spet je skočil par korakov nazaj in pomeril nanju z ostrimi puščicami. Bili sta prepričani, da je to predigra njune smrti. Zato s. Dominika reče: "Sestra Felicita, pripraviva se za nebesa!" — "Da, v nebesa!" odvrne s. Felicita, vzame

svoj misijonski križ, ga poljubi in obe prekrizata roke ter s pogledom proti nebu pričakujeta smrtonosne strelice. Divjak se zresni, kot da hoče zločin čimprej izvršiti, napne lok in prva puščica zabrne misijonarkama nad glavo. Prav nič nista dvomili, da bosta ta trenutek žrtvovali življenje. Hitro vzame tolovaj drugo puščico, napenja lok . . . obe sestra upreta oči proti nebu in hkrati zavpijeta: "Jezus, Jezus! . . ." Padli bosta tedaj pod razbojniško roko, da rešita bedni poganski narod; žrtvovali svoje življenje za tiste, ki sta jim že toliko dobrot izkazali. — Ko pa razbojnik zasliši besedo "Jezus", spusti lok, se še bolj zresni, pristopi k sestrama, udari vsako še parkrat na vso moč z lokom po hrbtu in izgine v džungli. . . Misijonarki ne moreta verjeti, da sta rešeni. Spogledate se, obe sta jokali, kot da se vprašata: Ali sva še živi? — Jezus je bil zadovoljen z namenjeno žrtvijo njunega življenja.

Obraz s. Felicite je bil blede, oškropljen s krvjo, ki je tekla iz ran, katere je dobila v boju; čutila se je zelo slabo. S. Dominika je pobledelela kot njen beli pajčolan in ker je bila že itak bolehnna, se je komaj še držala na nogah. Zato se misijonarki primeta za roke in naslanjajoč se druga na drugo nadaljujeta pot, da se še naprej žrtvujeta za Jezusa v zveličanje duš.

Misijonarke v poganskih deželah so žrtvovale dragi očetovski dom, žrtvovale so svojo domovino z vsemi njenimi radostmi, nazadnje darujejo tudi svoje življenje — vse za Jezusa, v zveličanje duš. — Ve, male misijonarke, žrtvujte Jezusu vsaj svoje male žrtvice, molitve in premagovanja.

Spreobrnite Jezusu Bengalijo!

Na Kurseonškem otoku.

J. Vizjak, D. J.

Pred nekaj dnevi sem spet občutil, kako prijetno je v ranem jutru v božji naravi. Čist in svež zrak, bujno zelenje in prepevanje ptic me je spomnilo na tiste lepe majske dneve v domovini ter bi bil skoraj pozabil, da sem v tujini, ko bi ne bil na poti srečaval golobradih tibetanskih svečnikov, lam, ki so kaj čudno oblečeni. Zlasti so me zanimala njihova pokrivala. Prvi je nataknil na glavo koničast, škrničju podoben stolpič, pol metra dolg, drugi zeleno kapo, tretji krono v vseh mavričnih barvah, ta rumeno kamilavko, oni bučo; tako so si sledili v dolgi, pretrgani vrsti. Vsi so molili in vrtili vsak svoj molitveni mlin. — Star lama zmagoslavno nosi v desni roki trizob, na katerega je privezal cel "jakov" rep, pred njim stopica otovorjen oslič z zvončkom okrog vratu. Mislil sem, da ga je oslič motil pri molitvi, ali da ga je celo razjezil, ker je možak naenkrat godrnjaje sredi ceste obstal in se sklonil, kot bi hotel pobrati kamen, da se maščuje nad suhim živinčetom. Toda ko sem videl, kako je segel po šopu trave, sem vedel, da se osliču ne bo nič

žalega zgodilo. Kajti, kot že veste, pravi budist nikoli ne ubije niti najmanjše stvarice; celo če na poti zagleda mrtvo žabo, kačo ali ptico — kar sem ravnokar videl —, se mu zasmili in jo takoj pokrije z velikim listom ali s travo. Na vrh pa postavi kamen kot nagrobni spomenik. Morebiti to delajo tudi radi tega, da ne bi ostali mimoidoči preveč žalovali, ali radi česa drugega, kdo ve? Spraševali bi jih zastoj in bi nam kvečjemu znali odgovoriti, da jih je tako naučil njihov praded.

Solnce se je na vzhodu že povzpelo nad gore, ko sem korakal skozi mesto Kurseong. Ob prodajalnah na trgu čepe indijski trgovci v belih oblačilih in se umivajo kot beli labodje ob tistem jezeru. Vsak ima pred seboj pollitersko posodico iz medi, iz katere srka vodo in si izpira usta. Pravi Indijci nimajo krtalice za zobe, namesto njih uporabljajo palčice, ki jih na enem koncu nagrizajo in s tako prirejeno metlico po pol ure strgajo po zobeh. Kako pameten je bil indijski zakonodavec Manu, ko je Indijcem priskrbel ta-

ko poceni krtačice za zobe! Gotovo je sam prvi poskušal tako sredstvo za čiščenje zob, drugače bi ne bil izdal toliko zakonov o tem.

Prvi njegov zakon o čiščenju zob določa dolžino palčice, vsako ugledu kaste primerno: brahmani morajo rabiti palčice približno 25 cm dolge, kšatriji 18 cm, vajšji 12 cm; sudre in vse ženske brez razlike pa samo 8 centimeterske. Celo les, iz katerega smejo rezati palčice, je Manu predpisal. Biti mora od sledečih drevov: datljeva palma, kadanuba, karanea, banijan, tamarin, bambus, mango, nin, apamarga, bel, akanda in smokva. — Ker pa je indijski narod mnogoštevilen, se je Manu morda zbal, da bo prehitro zmanjkalo drevja, zato je vsem položil na srce sledeči nauk: Pravi hindu ne bo nikoli brez potrebe poškodoval drevja, ker je ono ravno tako pojav božje modrosti, kakor človek sam. Ko bogovi oblikujejo cvetje in drevje, se nad njim ravno tako naslanjajo kot umetnik nad svojim umotvorom. Zato mora vsak hindu, ko seka drevje ali prirezuje veje, klicati bogove in jih prositi, naj

mu to dovolijo, ker mu je potrebno. Molil pa bo pri tem takole: O gospodar gozdov, prejasni Brahma, daj nam dolgo življenje, moči in slave; daj nam sinov, živine in bogastva; daj nam, višnji gospodar, razuma in modrosti!

Postava določa tudi, na katere dni Indijci zob sploh ne smejo čistiti s palčico: na rojstni dan, na dan poroke, na vse postne dni, na dan mlaja in polne lune in nazadnje na dan, ko je kdo slabe volje. Te dni vsak hindu samo 12 krat po vrsti z vodo splakne usta. Tisti pa, ki uporabljajo kakršenkoli prašek, ne smejo uporabljati palčice, temveč morajo rabiti palec ali prstanec.

Pustil Vam bom, da si sami še naprej ogledujete mestece, meni se mudi v Teraj, da še o pravem času pridem naproti misijonarju, ki že teden dni ondi obiskuje svoje raztresene ovčice. Ko se spet snidemo, pa Vam bom povedal, kaj sem videl in doživel v Teraju! Zbogom!

Pavlina.

(Napisal P. Mesarić.)

V mnogih krajih zopet razsaja kolera. Iz Bošontija je prišel katehist in pripoveduje, kako se je tudi tam ponekod že pojavila. Nekaj ljudi je umrlo, mnogo pa jih visi med življenjem in smrtjo. Krščanski del vasi je, hvala Bogu, dosedaj ostal neprizadet. Včeraj in danes sem preživel večinoma v čolnu ter sem z Najsvetejšim na prsih potoval od vasi do vasi, da previdim umirajoče. Najstrašnejše besni kolera v Kariju. Tamošnji misijonar nam sporoča, da je preobložen z delom pri bolnikih. V neko vas — tako javlja — sem prispel ravno opoldne. Neka žena, ki me je sprejela ob vzhodu v vas, je bila še čisto zdrava. Kmalu nato pa, medtem ko sem bil zaposlen pri bolnikih, mi pridejo povedat, da ji je prišlo slabo. Isti dan ob pol treh popoldne je bila mrtva.

Najhujše nas je zadela smrt male Pavline, vzgojile so jo čč. sestre, ki jim je ostala tudi kasneje vedno iskreno vdana. Stara je bila šele petnajst let. Nekega dne pride k misijonarki in ji pove, da je v vasi Džanina neka revna poganka težko bolna in da jo želi videti. Misijonarka se takoj odpravi na pot. Ker pa poti ni znala, se ji Pavlina takoj ponudi, da jo bo spremljala ter ji pokazala pot in kočo bolnice. Tovarišice so ji začele odgovarjati: "Kaj ne veš, kaj je kolera? Ne hodi, okužila se boš in umrla!" — Toda mala Pavlina se ni zmenila za to prigovarjanje, temveč je mirno odvrnila: "In kaj potem. . .? Rešitev ene duše je več vredna kot tisoč življenj!"

Par dni kasneje se je Pavlina zvečer kot ponavadi vrnila domov in je začela tožiti, da ji je slabo. Ponoči naprosi starše, naj pokličejo duhovnika. Toda ko v vasi vlada kolera, si ponoči nihče ne upa iz koč. To-

lašili so jo, naj potrpi; ko bo petelin zapel, bo prišel duhovnik. Toda Pavlini je bilo vedno hujše. V strahu, da jutrišnjega dne ne dočaka, se začne pred vsemi domačini naglas obtoževati svojih grehov in jih milo prositi, naj molijo zanjo.

Bolečine so postajale vedno hujše. Pojavili so se krči in začela se je zvijati na bornem ležišču kot pohojen črv. Njen oče je stal poleg ležišča, uboga hči se mu je v srce smilila. Da bi jo potolažil, reče:

"Otrok moj, reci, kaj želiš, morebiti bom lahko utešil tvoje trpljenje! Reci, draga moja, kaj te tako boli?"

"O, oče, samo ena bol. . . samo ena rana. . . Ali ti smem reči?"

"Da, mila moja, reci mi vse in vse bom storil, da ti pomagam. Samo reci, nikar se ne boj!"

"Oče, ti vidiš, da so moje boli velike. Silno trpim. Toda izmed vseh bolečin me ena najbolj muči in kot oster trn zbada moje srce."

"Katera bolečina je to, otrok moj?"

"Nikar ne misli, oče, da mi je hudo, ker moram umreti. O ne! Temveč boli me, ker se ti ne brigaš za Boga in njegove zapovedi. Oče! Jaz umiram, toda tebe nikoli ne bom videla v nebesih. To je moja grozna bolečina in trpljenje. . ." Ko je izgovorila te besede, pade izmučena na ležišče in bridko zajoka. V potokih so tople solze lile po njenem bledem licu. Oče je stal nekaj časa ves iz sebe kakor okamenjen, nazadnje pa se zbere in ginjen reče:

"Dete moje, pomiri se, ne jokaj! Danes bo tvoj oče začel novo življenje, življenje pravega kristjana. Vse, kar je bilo dosedaj napak, bom jutri v dobri spo-

vedi popravil in od tega dne mi bo sv. obhajilo vsakdanja hrana."

Ko je Pavlina zaslišala tako tolažilne besede, se ji objokano lice razvedri in vsa potolažena reče:

"Zdaj sem zadovoljna in presrečna. Zdaj lahko umrjem! Na tem svetu si ne želim nič drugega več, kot Jezusa v sv. popotnici, potem pa odleteti v nebesa

k Jezusu in njegovi Materi!"

Zjutraj je prišel duhovnik in ji prinesel Jezusa, malo kasneje pa je Pavlina izročila svojo čisto dušo v roke svojemu Stvarniku: radi ene duše žrtve za Jezusa! Ali boste tudi Vi darovali svoje žrtvice za rešitev neštetihih duš poganov v Bengaliji?

Vse za Jezusa, za duše!

Življenje --- sama žalost.

P. B. A.

TAKO se zazdi včasih meni in tebi še marsikomu drugemu. Življenje — ena sama velika tragedija, žaloigra — — —

Prav sredi takega puščobnega razpoloženja se je nahajala moja duša oni dan. Vse se je nekako podiralo okoli mene. Čisto mehanično in brez navdušenja mi je roka segla po tiskani besedi in oči so brale tako-le in podobno:

O, prav gotovo življenje ni sama žalost! Ni prav trditi, da je življenje tragedija. Res je, da se v vsakem življenju najdejo številni dogodljaji, ki so skozi in skozi žalostni, tragični. Nekateri ljudje doživijo toliko bridkosti, da nihče ne more preceniti bolečin. So ljudje, ki naravnost podležejo bridkostim, ki jih križi in težave življenja spravijo v prezgodnji grob.

Vse to je res, vendar življenje ni žaloigra!

Življenje prinaša s seboj toliko veselja in sreče, miru in zadovoljstva, toliko lepote za oko, za uho in za notranje občutje, toliko notranje lepote, ki jo razodevajo dobre lastnosti duše: resnicoljubnost, zvestoba, pogum, vztrajnost — toliko tega rodi življenje vsak dan, da se slabe strani življenja pred temi lepotami skrijejo daleč v ozadje.

In tole pomislimo! Morda imamo pred očmi človeka, ki se nam zdi prav primeren za junaka žaloigre. Pomilujemo ga in si mislimo: kako strašno more biti nesrečen! Pa morda v resnici vživa večji notranji mir in lepše zadovoljstvo kot mnogi drugi, ki veljajo za nesrečne v očeh sosedov devetih okrajev.

Morda je res le malo takih med nami, ki poznajo veliko umetnost, kako se skozi bridkosti in trpljenje pride do prave sreče, do sreče v popolnem zaupanju na Boga — vendar svet ni popolnoma brez njih.

In dalje. O mnogih pravijo in pišejo, da so na tragičen način končali svoje življenje. Pa mnogokrat ni resnica. Ali je na primer res, da je Abraham Lincoln žalostno zapustil ta svet? Če prav ga je zadela nezaslužena smrt, ni končal tragično, saj je imel za seboj bogato in veliko življenje. Morilčeva roka je storila, da se je spomin na velikega moža toliko bolj vtisnil v srca rojakov. In še to, da je plačilo za dobra dela moralo biti podvojeno.

Nikar se ne vdajaj puščobnim in žalostnim mislim! Življenje ni tragedija samo na sebi, tvoje razmišljanje ga pa res utegne — zate! — tako narediti!

Nekateri ljudje neprestano tožijo in tarnajo in

so že vsi grbasti in hodijo v dve gubi od samih takozvanih težav in bridkosti. Vsepovsod vidijo sam — trubel! Pogledaš bolj od blizu in vidiš, da je na dnu vseh teh trublov sama domišljija, sama — sitnost!

Naletiš pa na take, ki se imajo leta in leta boriti z resničnimi težavami in bridkostmi. Pa tega ne odkriješ na prvi pogled, morda šele po daljšem času in bolj slučajno kakor naravnost. Potem šele odpreš oči in se čudiš, odkod ta mir, ta veselost in resnična zadovoljnost, ki diha iz njihovih besed, kretenj, iz vsega njihovega vedenja.

Verjemi: če si se naučil veliko potrpeti, si tudi postal zmožen, veliko resničnega veselja doživeti. Kislica pa ostane kislica, četudi jo z medom obliješ — —

Kje imamo pravico trditi, da je življenje žaloigra, dokler tički pojo nad nami, dokler rožice cveto okoli nas, dokler nas sonce ogreva izpod neba, dokler se nam otročiči smejejo naproti?

Kje jemljemo pravico do take trditve, dokler imamo koga, ki ga ljubimo, ki zanj delamo, ki bi hoteli zanj tudi umreti, če bi potreba nanesla? Umreti — ne z žalostjo in obupom v srcu, temveč radostno in z obžalovanjem, da nam je dano umreti — samo enkrat!

Ob prašni cesti cveto pisane cvetke. Prah s ceste jim je pokril cvetove, da ne vidimo krasnih barv. Vlije se dež in cvetje opere. Lepota mnogobojnih cvetov spet razveseljuje naše oko.

O, naj le pridejo deževni, viharji dnevi v našem življenju, da bolj natanko vidimo — in spoznamo — resnično življenje!

Naj nam — magari — taki viharji za hip izpodmaknejo tla — jutri in po jutrišnjem bo spet sonce sijalo, lepo, zlato božje sonce!

Čemu le na viharje misliti, ki ne pridejo nad nas vsak dan? Preštejmo dneve v življenju — ali nismo imeli več sonca kot sence?

Nobeno življenje ni samo delo. Nobeno ni sama ljubezen. Nobeno ni sama jed in pijača. Nobeno ni sam počitek in spanje. Nobeno ni niti samo trpljenje.

Vse se vrsti in menjava v življenju. Celo molitev ima svojo odločeno mero, da ne postane nadležna.

Pa praviš, da je življenje le žalost — — —

* * *

Tako in podobno so mi brale oči. Srce se je razvedrilo in postalo je lahko.

Morda se tudi tebi čelo zjasni ob takem branju —



Preko prve mrtve točke.

P. Hugo.



RAV neprijetno nam je postalo pri srcu, ko smo se po plapolajočem ognju za Baragovo beatifikacijo naenkrat znašli pred kupom pepela, pod katerim je komaj še tlelo in grozilo, da kmalu še to zamre. Vsako vprašanje, kaj je vendar z Baragovo Zvezo, ali je zaspala ali kali, nas je spravilo v nekako nervozno razpoloženje, v kakršnem se nahaja tisti, ki bi rad kaj naredil, a ne more in še povedati ne sme zakaj ne. Že nam je bilo žal, da smo se v to zadevo sploh kedaj vtaknili. Kajti bolje je se česa ne lotiti, kot neizvedeno pustiti. Sicer smo vedeli, da začeti kaj tacega je v naši moči, ne pa tudi izvesti. Radi tega bi se v slučaju, ko bi ne šlo, lahko tolažili, da ni naša krivda, če ni šlo. Mi smo svoje storili, ali vsaj bili pripravljeni vse storiti, kar bi mogli. Toda ljudstvo, kateremu je ta zadeva s svojimi gonilnimi silami premalo znana, bi le nas dolžilo, da smo je zopet enkrat potegnili.

A hvala Bogu, prva mrtva točka, pred katero smo za nekaj časa obstali, je premagana. Pobuda za Baragovo beatifikacijo je našla odmev v pristojnih cerkvenih krogih. Prvo tozadevno veselo vest smo prejeli iz Ljubljane, od tajnika Baragove Zveze, ki se je preko letošnjega poletja tam mudil. Sporočil nam je, da sta oba poklicana škofa, ljubljanski in marquetteški že v pismenem stiku glede tega. Marquetteški presvitli da je pisal ljubljanskemu: "Zadeva glede Baragove beatifikacije se ne da več potlačiti!" Z drugimi besedami, treba jo je vzeti v roke.

Druo veselo poročilo je prišlo iz Minnesote. Dne 5. sept., ali kot je bilo pozneje sporočano 11. sept. je bil odkritje Baragovega spominskega križa ob Cross River. Tedaj ne samo med nami Slovenci je oživel spomin nanj, tudi med tujci, sicer bi mu v teh težkih časih ne šli obnavljati spomenika, ki ga je ondi najprej sam postavil. Ne sebi v slavo. Tudi on ga je zaslužil, ko si je leta 1846. v slabotnem čolnu upal čez Lake Superior, v času, ko se je jezero že spravljalo pod ledeno odejo in ni hotelo nikogar več na sebi, ki bi jo trgal. Saj je celo njegov indijanski krmar Vizon, ki je dobro poznal jezerske kaprice v tej dobi, naredil svoj testament o življenju, preden je začel počez rezati njegovo gladino. Tak pogum zasluži spomenik. A Baraga ga je postavil Bogu v zahvalo, ne sebi v čast. Ta spomenik, ki je bil pozneje večkrat obnovljen, so ob tej priliki s kamenitim križem ovekovečili.

Pobudo za to so dale udružene katoliške žene duluthske škofije, ki so s tem pokazale, da spomin na Barago tam okrog še živi in se vedno bolj osvežuje. Slovenci "Železnega obroča" si ob tej priliki niso ho-

teli naprtiti očitka: Mi tujci proslavljamo tistega, na katerega ste vi pozabili, čeravno se bahate, da je list vaših gora. Kot nam poroča Rev. J. Schiffrer iz Chisholm in Ely. Dokaz, da je zanimanje za Barago in njegovo čast tam večje, kot po drugih naselbinah.

Tretjo, najveselejšo vest nam je pa prinesel s Cross River-ja predsednik Baragove Zveze, Rev. John Plevnik. Ni mu bilo sicer dano, da bi v njenem imenu spregovoril, da je bil Baraga naš, na kar smo ponosni in se ne pustimo od tujcev prekašati v navdušenju za njegovo čast. Dano mu je pa bilo stopiti pred marquetteškega škofa, kar je že ponovno hotel in ga zaprositi, da bi potrdil skromni propagandni letak z molitvijo za Baragovo beatifikacijo, ki mu bo v kratkem predložen. Škof mu je zagotovil, da bo to radevolje storil. Povedal mu je tudi, kaj je on že vse storil za poveličanje svojega prednika na zemlji. Izdal je posebni pastirski list, v katerem spodbuja svoje vernike, naj se zasebno pridno priporočajo temu velikemu služabniku božjemu in prosijo Boga, da nam da kako znamenje njegove svetosti.

Spričo teh radostnih vesti zopet lahko dvignemo glave in zakličemo: Naprej! Morda do druge, tretje, četrte in ne vem kolike mrtve točke, a tudi prek nje, kot preko prve. Domovina nam kaže in zaznamuje pot, po kateri lahko varno in hitreje stopamo. Ona ima sicer svojega kandidata za altar, služabnika božjega Antona Martina Slomška. A oba spadata v isto vrsto altarskih kandidatov, v vrsto spoznavavcev. Šla bosta v splošnem skozi isti beatifikacijski proces, za spoznavavce predpisan. Kar bodo tedaj oni storili za svojega kandidata, moramo skušati storiti tudi mi. Seve, tam imajo na razpolago delavce, ki stvar razumejo in se z ljubeznijo zanjo žrtvujejo. Za seboj imajo narod, ki je v teh težkih časih, ki jih doživlja, posebno sprejemljiv za tako akcijo. Odtod ena Slomškova proslava za drugo, ena veličastnejša kot druga. Mladina igra pri njih prvo vlogo.

V tem oziru se mi z domovino ne moremo kosati in nihče ne more po pravici tega od nas zahtevati, ali samo pričakovati. Manjka nam delavcev, ki bi se mogli v toliki meri in s tolikim razumevanjem in da še to dostavimo, s toliko avtoriteto temu posvetiti, kot n. pr. prelat Dr. Kovačič za Slomškovo azdevo. V naši mladini ne moremo zanetiti tistega ognja za Barago, ki razžarja starokrajsko mladino za Slomškovo altarsko čast. Toda če se že ne moremo kosati s staro domovino, katera bo prej svojega svetniškega kandidata spravila na altar, jo skušajmo vsaj po svojih močeh posnemati. Saj Bog ve, kaj moremo in kaj ne moremo. Ko bo videl našo dobro voljo in možno prizadevanje,

nam ne bo odrekel, česar sami storiti ne moremo.

Prvo, v čemer je moramo posneti je, da damo ljudstvu v roke letak, ali kot mi pravimo pamflet, kar pa v starem kraju nekaj drugega pomeni. Na naslovnih strani bi bila podoba služabnika božjega Barage. Na obeh notranjih straneh bi vsebovale njegov kratek življenjepis, s posebnim ozirom na njegovo svetost. Na zadnji strani pa bi bila posebna molitev k Bogu, na svojega zvestega služabnika na zemlji povelika. In še s pripombo na koncu, če bi bil kdo v kaki zadevi na Baragovo priprošnje uslišan, naj to objavi. Kajti to bo prišlo v poštev takrat, ko bo šlo za čudeže, ki so potrebni za beatifikacijo. Kajpada Cerkev ne smatra vsakega "čudežnega uslišanja" za pravi čudež. Ona vse to strogo preišče.

Ta "pamflet" o Slomšku, ki ga je lavatinsko škofijstvo že 1. avg. 1926. potrdilo in molitev za njegovo beatifikacijo z odpustkom 50 dni obdarovalo, je menda že v vsaki slovenski hiši in v mašni knjižici tiščev. Kakor hitro ga mi predložimo marquetteškemu škofijskemu ordinarijatu in dobimo potrjenje, ki nam je zagotovljeno, mora istotako v vsako slovensko hišo. Pa ne samo slovensko, tudi v angleške, seveda angleški in celo indijanske. Kajti če kdo, bodo gotovo katoliški

Indijanci radi molili za poveličanje svojega velikega apostola in očeta.

Kot tedaj vidite, zadeva nikakor ni zaspala, ampak le nekoliko zastala, na kar moramo biti tudi v prihodnje vedno pripravljeni. Kdor ve, kako sv. cerkev pri proglašenju služabnikov božjih blaženim oz. svetnikom previdno postopa, se temu ne bo čudil. Da bote o svetniškem procesu imeli jasnejši pojem in da vam ob podobnih zastojih ne bo pogum upadal, smo ga v letošnjem Koledarju Ave Maria obširneje razvili. Že zdaj vas opozarjamo, da ga ja preberite, ko vam pride koledar v roke. Med tem pa oživljajte spomin na Barago. Radi pripovedujte o njem svoji mladini. Ker, če bo zanimanje in navdušenje zanj splošno, bo to onim, ki bodo zadevo dalje vodili, dejalo pobudo. Z večjim veseljem in vstrajnostjo se bodo trudili, da Baragi utro trnjevo pot na altar. To bo pa zopet močan motor za pogon in hitrejši razvoj uradnega procesa. Kajti njegov počasnejši ali hitrejši potek je pred vsem odvisen od delovnih komisij in njih članov. Če bo vsak svoje storil, kar je v njegovi moči, se bo tudi glede tega uresničilo, kar pravi sv. Tomaž Akv.: "Facienti quod est in se, Deus non denegat gratiam." To je: Kdor stori, kar je v njegovi moči, mu Bog ne odreče milosti.

Baragova Zveza.

Na zadnjem shodu Baragove Zveze se je sklenilo, da glavni odbor pripravi, kakor hitro mogoče malo knjižico, v kateri bi bila molitev za beatifikacijo škofa Barage. Taka molitev pa mora biti potrjena od škofa one škofije, kjer počivajo zemeljski ostanki dotične osebe, in pri škofu Baragi bi prišla v poštev škofija Marquette, Michigan. Tega potrdila glavni odbor Baragove Zveze ni mogel takoj dobiti, ker cerkvene oblasti morajo biti jako previdne pri takih stvareh. Sedaj se pa bo tudi ta zadeva ugodno rešila.

Ko sem bil dne 29. septembra tega leta v Calumetu na pogrebu pokojnega župnika Rev. Luka Klopčiča, sem prosil za avdienco pri prevzv. škofu Most Rev. Paulu Joseph Nussbaumu iz Marquette. Prevzvišeni gospod škof me je prav prijazno sprejel in na mojo prošnjo obljubil, da bo z veseljem potrdil pripravno slovensko molitev za beatifikacijo škofa Barage. Kakor hitro bo mogoče, se bo pripravila mala knjižica z omenjeno

molitvijo in poslala prevzv. škofu v Marquette za škofijski Imprimatur (potrdilo), kakor to zahteva cerkveno, kanonično pravo.

Z velikim veseljem sem tudi zvedel, da delo Baragove Zveze ni bilo zastoj, kajti zanimanje za Baragovo beatifikacijo raste od dne do dne. Tako je prevzv. škof iz Marquette, Mich., izdal poseben škofijski list na duhovnike in vernike svoje škofije, v katerem priporoča molitev na čast vsegamogočnemu Bogu, da bi On vslušal pobožne molitve vernikov, da bi bil škof Baraga povelikan in pred vesoljno sveto Cerkvijo prištet zveličanim. Ravno tako je prevzv. škof v Marquette priporočal vsem župnijam, da naj napravijo pobožna romanja na grob služabnika božjega, škofa Barage. In sedaj romajo verniki iz škofije Marquette na Baragov grob, kjer kipijo vroče molitve k vsegamogočnemu Bogu za veliko milost, da bi bil veliki indijanski misijonar in škof Baraga po božji Previdnosti od sv. Cerkve povelikan in prištet med blažene v nebe-

sih. Bog daj, da bi se ta pobožna želja kmalu uresničila!

Ravno tako raste zanimanje za beatifikacijo škofa Barage po drugih škofijah. To se je javno pokazalo v škofiji Duluth, Minn., dne 11. septembra 1932, ko se je na Križevi reki, blizu mesteca Schroeder, odkril lep spomenik v počast slovenskemu misijonarju in škofu Baragi. Verniki duluthske škofije so se te slavnosti v lepem številu udeležili. Omeniti pa moram, da so se v posebno velikem številu udeležili te slavnosti Slovenci iz železnega okrožja, za kar gotovo zaslužijo največjo pohvalo.

Na delo torej za beatifikacijo našega rojaka, velikega misijonarja med Indijanci in škofa Barage! Zlasti pa molimo k vsegamogočnemu Bogu, naj On povelika svojega služabnika Barago s čudeži, tako da mu bo sv. Cerkev mogla prisoditi čast oltarja.

Rev. John Plevnik,
preds. Baragove Zveze.

Držite Marijino češčenje!

(Govor ob 25letnici Marijinega kronanja na Brezjah.)

Dr. Mih. Opeka.

Pri Mariji Pomagaj na Brezjah v stari domovini so obhajali dne 3. in 4. septembra veličastno versko slavnost v spomin 25 letnice kronanja ondote milostne Marijine podo-be. Zbralo se je bilo do 20.000 pobožnih vernikov. Vse Brezje so bile slavnostno okrašane. Zvečer 3. sept. je bila okrog po planoti veličastna rimska procesija z lučmi in svečkami. Opolnoči med 3. in 4. sept. je pel slovesno sv. mašo frančiškanski provincial p. dr. Gvido Rant. V nedeljo, 4. sept. je imel glavno službo božjo ob 10tih prevzvišeni gospod škof dr. Gregor Rožman. Jutranjo slovesnost ob 7. uri pa je opravil stolni kanonik dr. Mih. Opeka, ki je nebrojni množici v pridigi tako-le govoril:

Predragi verniki! Le kaj in kako naj danes jaz vam govorim na teh naših ljubljanih in milostnih Brezjah, ko te Brezje same toliko govore in vi meni govorite tako ginljivo in sladko! Te Brezje kličejo glasno, da bi jih čula tudi gluha ušesa, in vi vsi kličete: Mi smo Marijini! Mi ljubimo in častimo Marijo z globoke duše! — Oj velika beseda, polna radosti, polna mile tolažbe! Kako naj ji jaz odjeknem, kako naj vam vsaj na to sladko besedo odgovorim? Tako, moji dragi, da vam rečem, da vas prosim, vas rotim: Ostanite Marijini! Ohranite ji svojo ljubezen! Držite Marijino češčenje!

*

Marija je našega češčenja, naše ljubezni tako neskončno vredna. Marija je tako tesno združena z Jezusom kakor noben drug človek, tudi najpopolnejši ne; kakor noben angel, tudi najčistejši, ne. Jezus, večni Sin Boga Očeta, si je Marijo izbral za svojo mater. Ona ga je v svojem deviškem telesu nosila; ona ga je na svet rodila; ona je v Nazaretu zanj delala in skrbela; njo je Jezus klical: Mati! moja mati! K nji je otrok iztezal svoje roke; njo je objemal, njo po sinovsko ljubil, nji je bil pokoren. O, kako bi mi ne častili, ne občudovali, ne ljubili te velike žene, tako tesno spojene s Kristusom, mi, ki vemo, da je Kristus naše vse. —

In ta Kristus tudi hoče, da častimo in ljubimo Marijo, saj je že naravno, da sin, ki sam časti in ljubi svojo mater, želi, da bi jo častili in ljubili tudi drugi. A Sin božji in Sin Marijin nam je pokazal še na drug način, da hoče češčenja in ljubezni za svojo mater. Ko je Marija obiskala Elizabeto in jo je ta vsa srečna v Gospodu pozdravila, je rekla Mariji: Glej! blagrovale me bodo odslej vsi rodovi. (Lk 1, 48). Ali ni bila to drzna beseda? Nobena kraljica in kneginja sveta, nobena žena in devica, še tako odlična po stanu, bogastvu, lepoti, vseh darovih telesa in duše, nobena druga si podobne besede ni nikdar upala izgovoriti. Samo Marija, preprosta, ponižna, svetu nepoznana dekle Gospodova. A glej! beseda se je uresničila. Vsa stoletja blagrujejo Marijo, vsa stoletja prepevajo njeno slavo, vsa stoletja venčajo njeno glavo, vsa stoletja jo časte in ljubijo nad vsa ustvarjena bitja. Odkod

je to? To je od božje moči, od hotenja njenega Sina Jezusa. Tako je On hotel, tako je On terjal od vseh stoletij —: vidno znamenje za nas, da hoče in zahteva tudi od nas, naj častimo in ljubimo Marijo. —

Saj je končno to tudi naša lastna sreča. Zakaj Marija je posrednica in delivka vseh milosti. To je naša vera, ne še od Cerkve naravnost izrečena, toda v vsem našem drugem verovanju zasidrana in utemeljena. Marija je vsem postala vse! kliče sv. Bernard. Njeno srce je vsem odprto, da dobe pri nji vsi, česar potrebujejo: bolni zdravja, žalostni tolažbe, grešniki odpuščanja. . . Treba je samo k nji priti, treba jo je le zaklicati kot Mater božjo in svojo, treba je le pred njenim Srcem odpreti svoje srce, da vidi ljubezen otroško in vrača zvrhoma ljubezen materinsko. . .

Ah, držite Marijino češčenje! — Srečen sem, ker vem, da ne kličem tega gluhim ušesom. Pred 25 leti sem bil navzoč pri kronanju naše Pomočnice na Brezjah in danes sem navzoč pri srebrnem spominu tistega velikega dne. In pred 25 leti sem videl: Naš narod je zmerom bolj Marijin —; in živa je moja vera, trdno zaupanje: Naš narod bo zmerom Marijin! . . . Kaj ne, predragi; da boste, da hočete biti zmerom Marijini? Vi otroci, vi mladeniči, ve dekleta, žene, možje — vsi zmerom Marijini! O, jaz bom zdaj slovesno daroval najsvetejšo daritev s tem edinim namenom, da bi bil jaz sam in vsi moji dragi in vi vsi in cel naš narod — da bi bili Jezusovi in Marijini.

Blagor nam! Ali mislite, da nam Marija ne bo poplačala našega češčenja in naše ljubezni? V eni izmed pariških cerkva je stara soha Marijina, izklesana iz kamna, z globoko povešeno glavo. Legenda pripoveduje: Duns Scotus, frančiškan in veliki bogoslovec, je bil kot deček zelo slabo nadarjen in pri učenju ni mogel nikamor naprej. Naredil je torej obljubo Materi božji, da jo bo vso življenje vneto častil in njeno čast širil in branil, kjer bo mogel, ako mu Marija pomaga, da bo pri učenju dohajal svoje tovariše. In ljuba Devica Marija mu je res pomagala, da je začel izvrstno uspevati in je postal — kakor vemo — eden prvih cerkvenih učenjakov. Duns Scotus pa je bil tudi zvest svoji obljubi. Marijo je goreče častil in ljubil; ves je gorel za njeno slavo. In ko je v 13. stoletju nastal velik boj med bogoslovci za Marijino brezmadežno spočetje, ki takrat še ni bila od Cerkve slovesno proglašeno, in so eni bogoslovci hudo dokazovali, da brezmadežno spočetje ni od Boga razodeta verska resnica, jih je Duns Scotus pozval na javno razpravo in jih je z 200 dokazi vse sijajno potolkel. Tega pa je bila Mati božja zelo vesela. In ko je šel častilec Marijin iz učenjaškega boja mimo njene kamenite so-

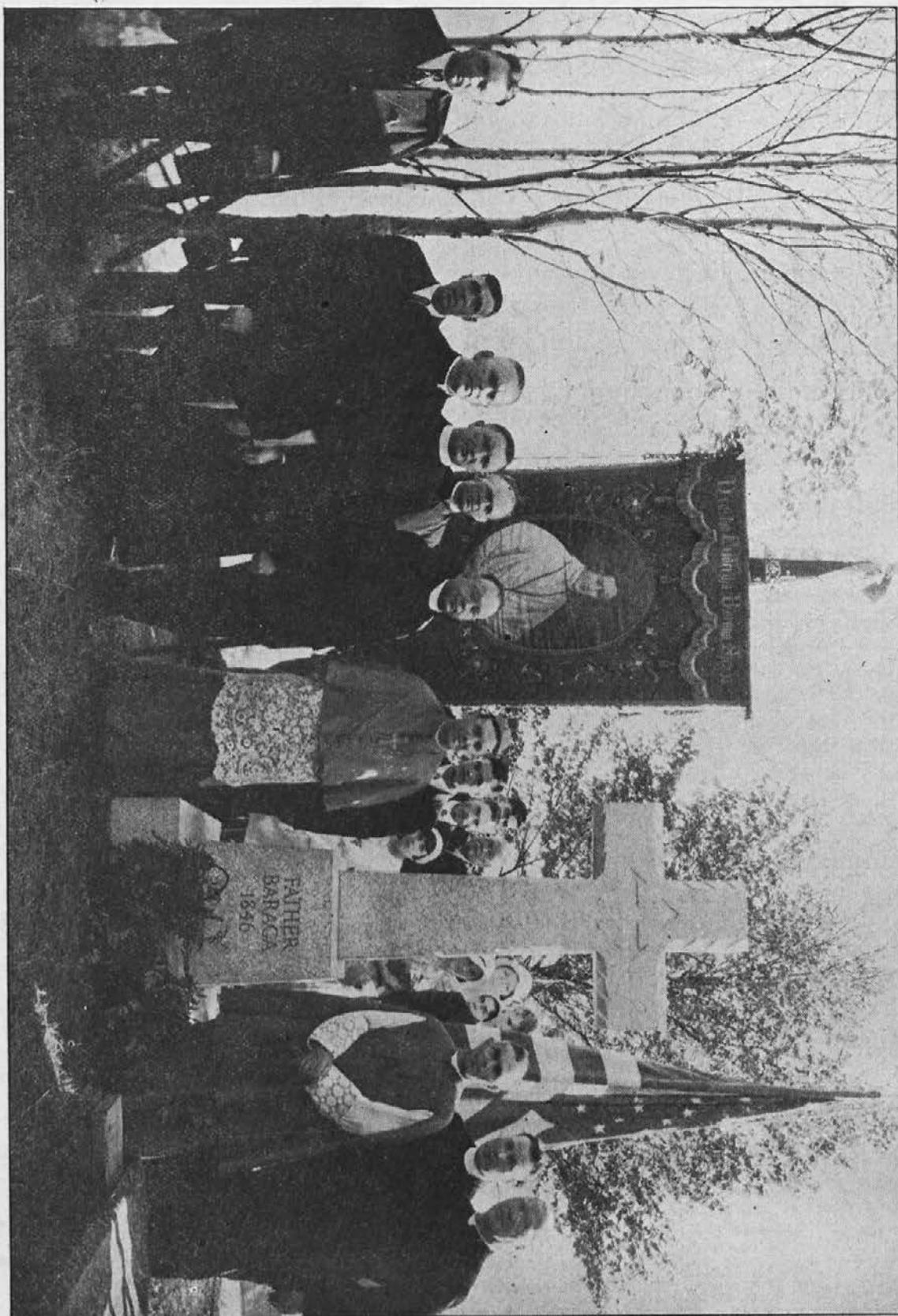
he, je v priznanje nagnila svojo glavo, ki je tako nagnjena ostala do današnjega dne . . .

Predragi moji verniki! Držite Marijino češčenje! Vsi vztrajajmo v ljubezni do nebeške Matere! Širimo, kjer moremo, njeno slavo! Bodimo iz dneva v dan bolj Marijini! Blagor nam! Vračala nam bo

Marija časnih dobrot. Tudi v najtežjih bridkostih nas bo podpirala in držala njena roka. Ko pa pojdemo nekoč iz boja življenja mimo nje pred sodbo k Jezusu, bo tudi nam Marija prijazno nagnila svojo glavo v priznanje in pomoč. . . In Jezus, Sodnik, nam bo milostljiv. Amen.

V nedeljo, dne 11. septembra se je vršila v naselbini Schroeder, Minn., 80 milj izročno od mesta Duluth, Minn., na obrežju Superior jezera pomembna slavnost v počast znanemu ameriško-slovenskemu misijonarju ter škofu Frideriku Baraga. — Naj pri tej priliki omenimo, da je na gornji sliki označen spominski marmornati križ postavljen na ravno istem mestu, kamor je leto 1846 postavil leseni križ tedanji misijonar Baraga po svoji čudežni rešitvi; bolj obširen napis se nahaja na spominski tabli četril milje višje od Cross River reke pri mostu. — Na gornji sliki vidimo sledeče: Od leve na desno: John J. Sterle, tajnik društva Friderik Baraga, št. 93 KSKJ.; Frank Laurich, oboja iz Chisholma, Minn.; Rev. Alojzij Pirnat, župnik na Evelethu, Minn.; Rev. Frank Mhelleit, župnik na Ely, Minn.; Rev. John J. Jerše, župnik na Tower, Minn.; Rev. John E. Schiffer, župnik v Chisholm, Minn.; Rt. Rev. Thomas A. Welch, škof iz Dulutha, ki je križ blagoslovil, v ozadju Joseph Nanut, kanderenoša društva Friderik Baraga. — Na desni strani spomenika: Msgr. Boland, generalni vikar duluthske škofije; Rev. Frank Schweiger, župnik v New Duluthu in na skrajni desni Rev. John Plevnik, duhovni vodja KSKJ. in predsednik Baragove Zveze

Baragi v počast in spomin.



Na pomoč našim dijakom!

Ne preostaja mi nič drugega ko javno zaklicati: Na pomoč!

Naš komisarijat je ta zadnja leta sprejel večje število dijakov, dobrih in pridnih dečkov, da bi se v njegovi oskrbi pripravljali za vzvišeni duhovniški poklic.

Šola stane, to veste vsi. Plačevati so imeli za te dijake deloma starši, deloma komisarijat sam s pomočjo svojih dobrotnikov.

Je šlo, hvala Bogu — dokler je šlo! In še gre pri nekaterih, hvala Bogu! Žal — pri mnogih ne gre več —

Ali so starši obubožali, ko ni dela, ali je obubožal komisarijat, ko ni več dobrotnikov — ali pa oboje!

Ali ni škoda, tem dobrim dečkom odpovedati nadaljnji sprejem in jih — poslati domov?!

Jaz vem, da so še med naročniki našega lista in med našimi prijatelji taki, ki bi mogli te dijake rešiti.

Poznam zakonske pare, ki nimajo lastnih otrok, imajo pa zaslužek in niso brez premoženja.

Poznam samske, ki nimajo za nikogar skrbeti, pa imajo sredstva, da bi lahko skrbeli.

Ali bi se ne našlo med takimi nekaj blagih duš, ki bi hotele postati tem bodočim našim novomašnikom duhovni očetje, duhovne matere?!

Ali bi ne bilo lepo, če bi o priliki nove maše taki lahko dejali: to je naš, to je moj novomašnik?

Če je kdo, ki ga bo ganil ta oklic, naj bo tako prijazen in naj piše na naslov:

VERY REV. BERNARD AMBROŽIČ, O.F.M.

Commissary Provincial

Box 841 Decker Avenue

JOHNSTOWN, PA.



Dom in svet



P. Hugo.

REV. LUKA KLOPČIČ — UMRL.

Mislili smo, da je z Rev. Ažbetom smrt za letos zahtevala svojo zadnjo duhovniško žrtev. Njena žetev v duhovniških vrstah je bila to leto, po človeško govorjeno, itak prebogata. A smo se varali v svojem upu. Dne 26. sept. je zopet enega pokosila, ki je imel komaj poletje življenja za seboj. Topot si je izbrala calumetskega župnika, Rev. Luko Klopčiča. Podlegel je posledicam navidezno lahke operacije slepiča. Nihče ni niti slutil, da bo imela tak usodni izid. Najmanj on sam. Se je ni zastonj bal in jo odlašal, dokler je šlo. Rajni se je rodil 4. oktobra 1880 v Železnikih na Gorenjskem, v lepi, a potapljajoči se ladji, kot je neki novejši zgodovinar označil Železnike, nekdanjako procivtajoč žebeljski trg. Bil je že v ljubljanskem semenišču, ko ga je z več drugimi solnce iz Amerike zvabilo čez morje. Po dovršenih bogoslovnih študijah v Št. Pavlu je bil 4. apr. 1904. posvečen in sledečo nedeljo v Calumetu pri Rev. Pakižu zapel svojo novo mašo. Nekaj tednov za tem je Rev. Pakiž odšel na slovensko župnijo v West Allis, Wis.; calumetsko sv. Jožefa pa je prepustil novomašniku Rev. Klopčiču. Rajni je bil tedaj eden redkih župnikov, ki ni bil nikoli kaplan. Tam je ostal vsa svoja duhovniška leta. Kot čujemo si je zgradil lep spomenik ljubezni in hvaležnosti v srcih svojih vernih. Tudi pri višjih je užival ugled in zaupanje. Bil je svetovavec sedanjega škofa, Most Rev. Nussbauma, ki ga je visoko čislal in ga 29. sept. ob veliki udeležbi duhovščine in ljudstva sam pokopal. Naj sladko počiva v tuji zemlji, prepojeni z njegovim apostolskim potom.

MEHIKA PREHITELA RUSIJO.

Boljševiška Rusija se je prej zaklela, da hoče iztrebiti vsako ve-

ro, kot Mehika. A kot beremo so sovjeti sklenili, šele do konca prihodnjega leta zapreti vse cerkve in ustaviti vse bogoslužje. Doslej je bilo tam tudi nekaj katoliških cerkva še odprtih, dasi so jih te vedno najbolj v oči bodle. Njih mehikanski bratje so pa iz ogorčenja nad papeževim apostolskim pismom z dne 29. sept. tega leta, v katerem v kolikor moč mili obliki protestira proti njih kričečim proticerkvenim postavam, kratkoma sklenili, vse cerkve spremeniti v razne zavode, duhovnike pa pognati čez mejo. Pred kratkim smo brali, da bo smelo samo 314 duhovnikov pastirovati nad 8 milijonov duš. Zdaj so se, v odgovor na papežev protest, odločili tudi te zapoditi iz dežele. Vse pa seveda na postavni podlagi. Že davno je tam uzakonjena postava, da za tuje-roodne duhovnike v Mehiki ni mesta. Duhovniki podvrženi papeški oblasti pa so po njih logiki tujci. Tedaj ven z njimi v smislu postave! Apostolskega delegata so na tej "postavni" podlagi že postavili na ameriška tla. Res satanova logika. Vprašanje je, kaj bodo zdaj katoličani naredili, ko ne bo nobenega, ki bi jih držal za roke, da ne zgrabijo orožja, ker je to apostolski delegat moral ponovno storiti.

ŠPANSKA BO TRETJA.

Za Mehiko pridno pobira stopinje republikanska Španija. Dvigajoči se katoliški pokret, monarhistična vstaja, kar je po njenem mnenju vse v zvezi in se je skupno zaklelo proti republiki, mora biti radikalno zatrto, da ne bo trajno ogrožalo republike. Odtod namigavanja, da bodo za jezuiti kmalu morali iti drugi redovi. Za njimi, če ne še pred njimi pa tiskani apostoli, katoliško časopisje. Potem seveda polagoma vse, kar ne trobi v rog republike, take kot je. Proti republiki sami na sebi katoliška

cerkev in katoličani seveda nimajo nič. Država nima od Boga določene vladavine. Lahko svobodno izbira. In katoličani so se celo dolžni prilagoditi, čeravno jim ta ali ona vladavina ni simpatična. Da je le postavna. A kako naj se oni sprijaznijo z vladavino, ki tako na debelo gazi naravno in božjo pravo, ko jo gazi sedanja španska republika. V tem slučaju velja zanje, da je treba Boga bolj slušati kot ljudi. Tega pa sedanji državni mogotci v Španiji ne razumejo ali vsaj nočejo razumeti. Taki, ki ne trobijo v njih rog, so jim sovražniki domovine, ki jih treba zapreti kot veleizdajalce, ali jih v najboljšem slučaju pognati čez mejo.

PRVA INDIJANSKA SVETNICA.

Kot je videti bodo Indijanci prej dobili svetnico svojega rodu, kot mi Slovenci svetnika svoje krvi. Njih resna kandidatinja za altar je služabnica božja Katarina Tekawitha, bolj poznana pod lepim imenom "Lilija iz rodu Mohawks". Akcijo za njeno svetniško krono vodi "Tekakwithina liga" v New Yorku. Apostolski proces za njeno beatifikacijo je v teku. Ta indijanska lilija je pognala iz čiste indijanske krvi. Oče je pripadal plemenu Iroquois, mati pa plemenu Algonquin. Rojena je bila l. 1656. Koze, ki jih je v mladosti imela, so ji precej spačile obraz. Obrnila se k Bogu, ki ne gleda na obraz, ampak na dušo in se pod vodstvom jezuitskih misijonarjev vedno bolj poglobljala vanj. Po sv. krstu l. 1676, tedaj v 20. letu starosti, so jo njeni plemenjaki začeli tako preganjati radi tega, da ji ni bilo obstanke. Zbežala je v drug oddaljenejši jezuitski misijon. Po dolgi, temeljiti pripravi, že vsa zasidrana v Bogu, je šele prejela prvo sv. obhajilo. Nato pa je z dovoljenjem

svojega dušnega voditelja l. 1679. napravila obljubo vednega devišstva. Poslej je živela kot kaka karmeličanka. V plavžu dolgega trpljenja očiščena, je umrla v sluhu svetosti l. 1680. Bog je njeno svetost že z več čudeži potrdil. Vse to je treba še uradno izpričati, pa bodo Indijanci dobili svojo prvo svetnico. Z njimi pa tudi Sev. Amerika. Saj kar jih ima, so tujci, če tudi je bil kateri tukaj rojen.

REDOVNICE BREZ REDOVNE OBLEKE.

Redovna obleka je za redovnico nedvomno dober angel varih. Kjer koli se pojavi v njej, takoj vsak ve, da ima pred seboj Bogu posvečeno osebo in se temu primerno tudi obnaša napram njej. Celo taki, ki za ta vzor nimajo nikakega smisla, le samo pomilovavni usmev. Precejšnja surovina mora že biti, ki bi se, zlasti javno, obregnil ob redovnico. Na drugi strani pa redovnica v svoji redovni uniformi zopet marsikam ne more, kjer bi sicer našla najhvaležnejše polje krščanskega dobrodelja. Zato so bili v tem oziru protestanti s svojimi civilnimi sestrami "Rešilne armade" doslej pred nami katoličani. One prodro v vsak brlog, kjer je nagromadeno toliko revščine vsake vrste. Odtod razni poizkusi na katoliški strani, nekaj podobnega ustanoviti. Eden takih poizkusov je tudi ženska redovna družba brez redovne obleke, ki jo je ustanovil holandski jezuit, Rev. Van Ginneken. Imenujejo se "Nazareške gospe". So prave redovnice, z redovnimi obljubami brez zunanje redovnega znaka. Njih dobrodelno polje je predvsem apostolat med dekleti po tovarnah in drugih nevarnih krajih. V 11 letih svojega obstoja so se tako dobro izkazale v tem apostolatu, da so jih zdaj poklicali v Berlin, naj še tam zastavijo.

NAJMODERNEJŠI ŠKOF.

Na malega šmarna dan je bil v Rimu posvečen za pomožnega philadelphskega škofa Msgr. Franc Spellman, doslej uradnik pri državnem tajništvu v Vatikanu. Kot

tak je v Italiji dovršil kurz za zrakoplovnega pilota, ter se tam in tu, v državi Massachusetts, dal registrirati in licencirati. To bo pač prvi katoliški škof, ki ima licenco za pilota. Bo li tudi prvi, ki se bo mesto avtomobila poslužil aeroplana in ga sam vodil, ne vemo. Ko bi bil misijonski škof, bi se licence gotovo tudi praktično poslužil. Zanimivo bi bilo vedeti, kaj ga je nagnilo, da se je v Rimu v tej stroki izvežbal. Če se ni to zgodilo takrat, ko je spor med papežem in Mussolinijem dosegel svoj višek. Saj je bil prav on tisti, ki je s papeževo protestno okrožnico proti Mussoliniju poletel v Pariz, odkoder je bila razposlana. Nismo brali, da bi bil sam vodil aeroplan. Ne motimo se pa morda, če pravim, da se je takrat odločil za to, da bi bil na razpolago, ko bi prišlo še kaj hujšega.

VEN IZ "OBLJUBLJENE DEŽELE!"

Prvič v zgodovini Amerike se je zgodilo, da se jih je več izselilo kot priselilo. Tajniški urad dela, ki vodi statistiko priseljencev in izseljencev je za leto 1930 ugotovil, da se jih je priselilo 35,567, izselilo pa 103,295. Tedaj je razmerje izseljencev iz dežele do priseljencev vanjo tri proti enemu. A l. 1930. so mnogi še upali na skorajšnje zboljšanje razmer in imeli še kaj prihrankov, ki so jih zadrževali od tega koraka. Med tem so se pa razmere zelo poslabšale, prihranki mnogim posušili. Ni jim kazalo drugega, kot dati slovo deželi, ki so jo smatrali za svojo drugo domovino, v kateri bodo enkrat našli grob. Za l. 1932. bo morda razmerje med izseljenci in priseljenci pet proti enemu. Kdo bi si mislil, da bo kdaj prišlo do tega. Evropejci kar ne morejo verjeti, da Amerika res ni več obljubljena dežela. Še vedno se jim cede slin po njej. Ko bi dobili vizum, bi se kar vsipali v njo. A — stradati, bolj ko stradajo doma. Nekaj nam to le dokazuje, to, da bi bilo Amerikancem najmanj treba stradati. Če kljub temu morajo, je znamenje, da je nekaj narobe.

BRAHMAN POSTAL KATOLIČAN.

Spreobrnjenja iz brahmanizma h katolicizmu so tako redka, kot iz mohamedanizma h katolicizmu. Brahmanizem je indijsko verstvo, slikovito v svojem bogoslužju in zraščeno z narodnostjo ter njega kastami, ki drže svoje v železnem objemu. Tu in tam pa božja milost le koga iztrga iz te zraščeniosti in železnega objema kast. Eden takih srečnih je tudi sedanji Patricij Dutt, nekdanj ugleadni brahman, zdaj katoličan. Pri nekem stari-narju je naletel na drobno knjižico in jo kupil. Bila je "Hoja za Kristusom" Tomaža Kempčana. Zaglobil se je vanjo in prišel do spoznanja resnice. Ko jo je sam našel, je takoj postal njen apostol. Ker je v časnem oziru dobro poskrbljen, je postal katehist, ter je dozdaj že 63 svojih sorodnikov pripeljal v kat. cerkev. Da bi tudi izobražencem odprl oči, je prevzel predavanja na indijskem Allahabad vseučilišču.

OB LUČI MRTVASKE SVEČE.

Da, takrat človek vse drugače sodi o življenju, kot prej, ko misli, da je smrt še daleč. Moten je svet mrtvaske sveče, pa ravno ob tej motni svitlobi marsikaj vidi, kar prej ni videl. In kar vidi je prav ob tej motni luči tim bolj pošastno. To je med mnogimi drugimi skušil tudi nedavno umrli župnik litvinske neodvisne cerkve v Fall River, Mass. Rajni je bil odpadli katoličan, a nikoli duhovnik, ampak navadni delavec, ki se je pozneje nekoliko izobrazil. Štirinajst let je vodil neodvisno litvinsko cerkev v Fall River. Kot beremo, je umrl na zastrupljenju po nekem svojem župljanu. Pred smrtjo je dal poklicati v bolnišnico katoliškega župnika, da ga spravi z materjo cerkvi. Ko je vse skesano javno preklical in prosil odpuščanja vse, ki jih je razžalil ter pozval vse, ki jih je zapeljal, naj se vrnejo nazaj, je bil previden. Toda radi javnega pohujšanja, ki ga je 14 let dajal, mu tamkajšnji škof ni dovolil cerkvenega pogreba. Pokopan je bil iz svoje neodvisne cerkve.

Zakaj v tretji red?

P. H u g o .

Bili so časi, ko se je zdelo, da je tretjemu redu usojena smrt. Mnogi so ga primerjali družini, iz katere ni pognala nobena mladika in če je pognala, je usahnila. Starši take družine, če se sploh sme tako imenovati, se morajo radi ali neradi sprijazniti z mislijo, da so zadnji svojega rodu. Enako, so dejali je s tretjim redom. Za pomlad ne skrbi, mladina gre mimo njega kot mimo starčka in starke, ki se skozi večerno zarjo življenja bližata zatonu. Vsekako neprimeren primera. Ko bi tretji red tudi res bil samo za stare, kar pa seveda ni res, bi mu radi tega še ne grozila smrt. Le v tem slučaju, ko bi bil za posamezne stare. Ti pač umirajo, starost pa ostane. Je delež in milost sicer najmanjše tretjine živčnega človeštva, a tretjine, brez katere noben rod ni in ne bo. Kakor bomo po Gospodovih besedah imeli vedno uboge med seboj, tako in še bolj gotovo tudi stare. In če bi bil res tretji red samo za stare bi bilo vedno mesto zanj, dokler bo človek na zemlji živel in se staral.

Bolj prav so imeli oni, ki so dejali, da tretji red životari, kot životarijo stari, ki so se poslovili z odra življenja in spravili v kot, da tam počakajo zadnjega njegovega dejanja — smrti. Ker je to odločilno dejanje drame življenja, je prav, da je tudi za take kaka bratovščina, ali kakorkoli se že imenuje, še posebno bogata na odpustkih in drugih milostih. Kdr je pаметen se pridruži in okoristi z nje duhovnimi zakladi, da mu je račun življenja lažji. Zato in tako je tretji red kot nalašč kar najbogatejši vir duhovnih dobrot. Tisti, ki tako sodijo o tretjem redu, imajo vsaj delni prav.

Bilo je nekda približno tako. Domala vsi stari so se zbirali pod Frančiškovo tretjeredniško zastavo in pridno zajemali iz njegove bogate zakladnice odpustkov. A spočetka ni bilo tako. Ko je sv. Frančišek razvil tretjeredniško

zastavo, če hočemo po moderno govoriti, in je vse, kar bi rado, pa ni moglo v samostan, radi kakoršnihkoli vezi, drlo pod njo, je bil tretji red še bolj ubog na odpustkih, kot katerakoli novejša bratovščina. Če je bil kljub temu tak naval vanj, so morali nekaj drugega iskati v njem, kot skladišče za odpustke. Iskali so Frančiškove duše, ki jo je dahnil vanj, njegovega evangelijskega duha, ki ga nihče pred njim ni v toliki meri izluščil iz mrtvih črk evangelija kot on in ga vdahnil svojim duhovnim otrokom, svojim trem redovom. Ni čuda, da je kot tak red postal tretji red reformator takratnega okorelega versko-moralnega in socialnega življenja. To je bila njegova zlata doba, ki je pozneje ni več videl.

A tudi danes tretji red ni več samo kaka duhovno bogata bratovščina za penzioniste življenja. Iz njegovega navidezno osuhljega debela bujno poganjajo nove mladike, Frančiškova mladina obojega spola. Mladina, ki se ne v samostanski celici, temveč sredi širokega in burnega sveta navdušuje za njegov jasni evangelijski vzor. Ko bo toliko dorasla, se bo uvrstila pod njegovo tretjeredniško zastavo. To je znamenje, da je v tem deblu še življenski sok. In da je, nam li niso priča tretjeredniški kongresi, krajevni, svetovni, na katerih se v tisočih in tisočih shajajo Frančiškovi otroci tretjega reda. Ne samo taki, ki jim sonce zahaja, tudi taki, ki jim še vstaja, ali se jim je komaj nagnilo v popoldanske ure.

In ko bi bilo tako, kot nekateri mislijo, ko bi bil današnji tretji red tisto svetopisemsko smokvino drevo, na katerem je gospodar tri leta zastonj iskal sadu in je zato ukazal svojemu vrtnarju: Posekaj jo, čemu še zemljo izrablja, li menite, da bi vidni božji vrtnarji na zemlji, papeži, tega že ne storili. Pa niso. Niti tega še niso nikoli dejali: Pustimo ga še za eno leto, dva, če obrodi sad dobro, če pa ne.

ga bomo zatrli. Ravno nasprotno, celo vrsto papežev lahko navedemo, do Pija XI., ki so bili sami tretjeredniki in ga ob vsaki ugodni priliki priporočali.

Veliki Leon XIII., navdušen njegov član, je izdal 17. sept. 1882. posebno apostolsko pismo, v katerem ga priporoča kot najvspešnejši protistrup proti modernim socialnim zablodam. Gotovo mu ni bilo neznano, kaki predsodki so razširjeni proti njemu. Da jih že koj razprši, slovesno začne: "Neki božji navdih nam je dal povod" . . Ker so menda še nekateri začudeno gledali, kaj to preživelo srednjeveško relikvijo tako priporoča in niso kazali nikake volje se tega sredstva poslužiti, je 18. dec. 1884. ponovno dvignil svoj glas v njegovo obrambo in priporočilo. A ker je še našel gluha ušesa, je v nekem svojem ustnem nagovoru maja 1886. s povdarkom ponovil: "V resnici smo bili od zgoraj navdahnjeni, ko smo to sveto ustanovo tako zelo priporočili, ker res ni drugega kot prav pojmovano krščansko življenje." Take slovesne izjave z najvišjega mesta bi pač morale razbliniti vse predsodke proti tretjemu redu. A jih žal niso.

Ko bi Leon danes vstal in se z orlovskim pogledom, ki mu je bil že po naravi lasten in še od zgoraj ožarjen, razgledal po današnjem svetu, neprimerno bolj razoranem in razdrapanem, kot je bil za njegovega časa, bi žalosten najbrž znova dvignil svoj glas, ter tistim, ki bi morali to njegovo naročilo izpolniti, temeljito izprašal vest. Kajti če tretji red v teh petdesetih letih ni izpolnil nad, ki jih je on stavil nanj, ne gre na njegov račun, temveč na račun onih, ki bi se morali s tisto ljubeznijo in razumevanjem zavzeti zanj, kot so se za razne druge versko-cerkvene organizacije novejšega izvora. Ko bi se bili, bi bila njih žetev bogatejša kot je.

(Konec sledi.)



Pozdrav z grička "Asizij"

Lemontska pisemca.

Dragi urednik. Veseli me, da se zopet lahko oglašim. Lemont je zame božji raj. Bog daj, da bi mogla kedaj doseči željo, ki sem jo vedno gojila v srcu. Rada bi kmalu že bila sestra. Pozdravlja.

Berta Grčar.

Dragi urednik in bravci Ave Marije. Z žalostjo smo spremljale drago nam pokojnico Sr. Humilijano k zadnjemu počitku. Človek bi mislil, da na gričku Assisi, kjer je tako lepo, ne bo smrti. Toda ista smrt, ki preži v svetu na ljudi, ne prizanesi tudi ne sestram v samostanu. Molimo, da bi nam bila smrt srečna. Po-

kojne sestre sicer nisem poznala, toda spomin nanjo mi bo v srcu ostal.

Mary Pekol.

Dragi urednik. Mene je zadnji mesec najbolj radostil dan medenega piknika, ki so ga imeli pri očetih frančiškanih. Bog daj, da bi se tak piknik večkrat vršil. Potem bi tudi me gojenke lahko večkrat učakale sladkega dneva z medicino. Tudi me smo je bile deležne.

Mary Fraus.

Pisma od drugod.

Častiti gospod urednik: Jaz sem stara 11 let, in hodim v sedmi razred, slovenske šole sv. Družine. Učim se rada, in svoje drage starše ljubim. Rada govorim slovensko, ker je to moj materin jezik. Zato ga spoštujem in ga nočem zavreči. Zelo rada bi obiskala tiste kraje, kjer so se rodili moji starši. Jugoslavija mora biti lepa dežela.

Priporočam se v sv. molitev.

Vas lepo pozdravlja,

Frances Svab, Kansas City, Kans.

Častiti gospod urednik: To je moje prvo pismo v Ave Marija. Rad bi, da bi tudi Vi vedeli, kaj se pri nas posebno zgodi.

Četrtega septembra se je začela v naši cerkvi sv. Družine 40 urna pobožnost. Bilo je zelo nepričakovano. Zato tudi ni bilo tako kot druga leta. Navadno so prišli č. g. Ciril Zupan iz Colorado. Dne 25 sept. smo imeli veliko večerjo na šolskem vrtu v korist cerkve. V nedeljo 9. okt. in včeraj smo videli krasne slike iz Jugoslavije, katere je kazal g. Leskovec.

Za danes je to vse. Mogoče bom kmalu spet poročil. Prav lepo pozdravljam Vas č. g. urednik in vse slovenske otroke, ki čitajo Ave Marijo. — Vaš

Joe Kostelec, Kansas City, Kans.

Ad Coelum Via

Stacy Van Patten

To all of us there comes a time,
As through our life we stroll,
When we must choose which road to take
To reach our journey's goal.

The road to the right is smooth and gay,
Alluring all, we're told;
'Tis the road that leads to riches great,
The road that leads to gold.

The road to the left is broad and wide
With promise of great name;
It tempts us with its flattery —
The road that leads to fame.

The road ahead looks rough and drear,
Yet few know till too late
That this is the road to travel on,
The road to heaven's gate.

Magic Words

Sr. A. M.

Many times we wondered why Mary was always so sweet and kind; she was truly a happy girl, and no wonder.

It was one day, we were then in the fifth grade that her secret was disclosed, not that Mary wanted it disclosed but as such things do come to be known in an unusual way.

It was test day, and dreaded by all for many days even before it came. We were all very nervous, having studied and crammed History, Geography, Catechism, etc., way past bedtime for several nights and, therefore, were not only sleepy but tired as well, but not so Mary. She seemed so confident, so unaffected by the coming ordeal. Father came and we had sort of a spell-down, you know: you sit down when you miss. Well,

question after question was hurled at us, first one then another failed either in history, (dates are so hard to remember), spelling etc. but Mary was still standing and not at all afraid.

Father congratulated her and Sister was proud of her bright pupil (she received the prettiest prayerbook) and we envied her.

After class was dismissed that night, Mary and several of us remained to clean up the room.

"Mary," all of us burst out at once. "How did you ever do it, and everything was so easy for you?"

"The 'Magic Words' help lots and then, of course, study."

"'Magic Words'?" all of us chorused.

"Yes, 'Magic Words', and you know them, and I'll tell you

how you can use them. It's a secret of mine but I would like to see you say them often so I'll tell you. Each time I have something difficult to do, like studies, exams, etc., I say one "Hail Mary..." before I begin for success which I offer for the relief of the Suffering Souls, and I have never yet been turned down.

There, now, try it yourself and see and feel the magic effect of the 'Magic Words'."

Why don't you try, dear student? The next time you have a difficult lesson, a hard task, a temptation, and in fact, begin each day with the 'Magic Words' of Mary for success. Won't you?

Success!

Sr. B. N.

What is success? Before you answer this first question, ask yourself a few more, then, frankly, tell me: is it not the same answer the writer suggests?

Is success measured in gold, possession one holds, position or fame in this world? Can it be bought with money — with praises — with flattery? Can it be found in humble surroundings, as well as in mansions? May the poor hope to attain it, as well as the rich? Will the lazy be crowned with success, even as the ambitious?

Success? Success is not measured, dear reader, by fame or gold. Nor in bauble most men long to hold. Neither in material possessions, because we may not be able to keep them no matter how firmly we hold them. And the lauds of the multitude today may leave us, forgotten, tomorrow.

Success, so tells us many a student and thinker, is the good we have done, the love we have won. Ah, success is the pathway that leads us to the measureless mansions of God.

Prizor iz šole.

Prosto priredila po Jos. Stritarjevih pesmih Sr. M. Sabina.

Otroci na odru v polkrogu, ali v klopih pa le na eni strani odra. Na drugi strani odra mati in sinko. Obeša mu torbico na rame. Da mu košček kruha in jabolko. Končno ga prekriža in dene še kapo na glavo. Živahno prednašanje. Sinček jo pazljivo posluša, gleda v obraz, in kadar primerno z glavo pritrjuje.

Mati:

Pojdi zdaj pa priden bodi,
Da se boš naučil kaj.
Sveti Duh te sinko vodi,
On razum ti pravi daj.

Možu treba bistre glave,
Da ga čisljajo (ljudje) povsod.
On ima le, kaj veljave
Buteč, se potiska v kot.

Na odkazano ti mesto sedi,
Pa na klop roke.
Ne šepeti, pazi zvesto,
Kaj učitelj govore.

Kar oni vele ti stori,
Vprašan gledaj jim v obraz.
In pa moško odgovori,
Zdaj pa pojdi, zadnji čas.

Ga prekriža in mu da čepico na glavo. Deček se pridruži otrokom v polkrogu ali pa v klopih. Mati se odstrani z odra. Otroci v klopih postajajo nemirni. Dva paglavca se začneta lasati, uhlati. Končno skočita s klopi in se mečeta po tleh. Med tem vstopi učiteljica, mala deklica, lahko oblečena, kot sestra.

Vsi: (vstanejo). Dobro jutro, sestra.

Sestra: Ti poredni fantje, se že zopet tepejo. Takoj oba dva v kot. (oba deneta roke na oči in se tiho zmuzneta v kot, a ne mirujeta. Sestra resno in molče hodi sem in tja. Strogo gleda otroke, da se umire. Nato se vstopi pred nje in začne izpraševati.) No ti mali tam v kotu, koliko je šestkrat pet? Mali mož na prste stopi.

Učenec: (krepko). Šestkrat pet je trideset.

Sestra: Prav, dobro, a premalo si povedal še. Pazi! — misli! — sicer zalotim te. Vrane družijo se rade. (gleda učenca, isti prikima). Pet na veji jih čepi. Puška poča (ploskne) ena pade! deček dvigne roko in razproste prste, gleda in sedaj skriva en prst. Koliko jih še sedi, kaj se tebi zdi?

Učenec: (samozavestno). Nobena.

Sestra: Kaaa, to v glavo mi ne gre?

Učenec: (se smeje — kaže na prste). Ena pade ustreljena — druge štiri odlete.

Sestra: (ga pogladi po glavi).

Glej ga glej, glavica bistra
Majhen deček, velik mož.
S časom boš še za ministra,
Ako vedno priden boš.

Učenci lahko zapoje: Glej ga glej, glavica bistra itd.

Sestra: Še dalje skušnja naša traja
Pa hvala naša bo, ne graja
Saj modri so učenci vsi.

Ti Peterček povedi, katera je največja sreča na svetu?

Peter: Zadovoljnost, je največja sreča na svetu.

Sestra: Kdo pa je svoje sreče poderuh?

Peter: Kdor je modrim ukom gluhi.

Sestra: Janko, katerega dečka nikdo ne mara?

Janko: Kdor vedno brez dela pohaja okrog,
Nihče ga ne mara, ne ljubi ga Bog.

Sestra: (gleda Joška, ki ima rano na nosu). Kaj pa ti Joško, si se spet pretepal? Kako si dobil rano na nosu?

Joško: Prosim sestra, včeraj sem se ugriznil.

Sestra: Kaj praviš, kako se moreš ugrizniti v nos? Saj je nos vendar nad ustmi.

Joško: Stolček sem pristavil, da sem bil večji. (se odreže pogumno).

Sestra: (k otrokom). No, pa ga imamo otroci. Laž ima kratke noge. (vsi prikimavajo). Kaj pa se je Nežki pri krščanskem nauku najbolj dopadlo?

Nežka: Izmed vsega mi je bilo najbolj všeč to, kako je Egiptovski Jožef o katerem smo se učili, gori na strehi sedel.

Sestra: (začudeno). Kaj, Egiptovski Jožef sedel na strehi? Kje je to zapisano?

Nežka: Tukaj. (bere). In gospod je postavil Jožefa čez vso njegovo hišo. (Kaznovana učenca prideta potuhnjeno s kota in prosita odpuščanja).

Oba: Prosim, oprostite sestra. (jima pokima, gresta na prostore).

Sestra: Kdo pa zna kaj zapeti?

Mirko: (vzdigne roko). Jaz sestra. (Zapoje).

Mamca štruklje pečejo
Men' pa nič ne rečejo.
Jaz pa le počasi
Jo režem in kosim.

Mamca štruklje režejo
Men' pa nič ne rečejo.
Jaz pa le počasi
Jo režem in kosim.

Sestra: Zadosti. Kdo pa je tebe ustvaril, Ivanka?
Ivanka: Ljubi Bog me je ustvaril, takole veliko. (kaže). A rasti sem pa morala sama.

Sestra: Tonček, kaj je napravil Bog potem, ko je ustvaril Adama in Evo?

Tonček: Umil si je roke, ker je imel blatne.

Sestra: Povej Ančka, koliko je svetih zakramentov?

Ančka: Šest.

Sestra: Kako, šest. Ali jih ni sedem?

Ančka: Da, pa moj oče vedno pravijo, da sta pokora in zakon samo eden zakrament.

Sestra: Čegav pa si ti mali?

Vinko: Očetov.

Sestra: Pa kako je ime tvojemu očetu?

Vinko: Ravno tako, kakor meni.

Sestra: Kako te pa kličejo mama, kadar je treba iti h kosi-lu?

Vinko: O, mene nikdar ne kličejo. Sem vedno prvi pri mizi.

Sestra: Sedaj pa branje. Odprite knjige stran 33. Katica, beri glasno. (bere). Dalje Micka. (pokliče več ostro.) Dosti. Sedaj še nekaj iz računstva. Stanko, povej mi, koliko je deset manj deset? (Stanko v zadregi). Ako ti mama dajo deset centov in ti jih zgubiš, kaj pa imaš potem v žepu?

Stanko: (obrne žep na robe, potisne prst skozi luknjico in pravi hudomušno). Samo luknjo.

Sestra: Ti navihaneč; ali veš v katerem času je najbolje tresti jabolka?

Stanko: Da, takrat, kadar je pes privezan.

Sestra: Kdo pa zna povedati kako lepo pesmico? (več otrok dvigne roko). Zalka, povej ti.

Zalka: Otroci ne smejo umazani biti
 To pravijo vedno nam v šoli, doma.
 Zatoraj se mora vsakdo umiti,
 Oprati obleko, ko madež ima.

Sestra: Tako, glej, glej ti mali, še le sedaj vidim, kako si umazan. Zakaj to? Zakaj se ne umiješ?

Slavko: Veste sestra, jaz nisem tako prevzetan, kot so drugi, zato sem umazan.

Sestra: To je pač lepa ponižnost. — Tinček, ti pa pokaži, kaj znaš risati?

Tinček: (riše na tablo in deklamira vmes).

Prišel sem risar z Dunaja.
 Kar pravim, res sem, to se zna.
 In, kar sam znam, to ni težko
 Naučili boste se lahko.

Poglejte ravni črti dve.
 Enaki nista si obe.
 S poševnicami sklenem ji
 Kotlič je to, se vam le zdi?

Postavim pa ga na noge
 S kotliča mizo vidiš že.
 Če na okroglo sklenem ji
 Napravim v sredo (črtici) pičici.

Navzdol potegnem črto vmes,
 Drugo krajšo pa počez.
 Poglej, poglej, kaj bo pa to?
 Sosedov Jožek s kučmo bo.

Sestra: Kje pa si ti najraje, Milica?

Milica: V šoli.

Sestra: Zakaj?

Milica: Zato, ker se vedno kaj lepega učimo.

Sestra: Tako, skušnja naša je končana
 Hvaležni bodimo Bogu za vse.
 K sklepu pa zapojmo, vsi skupaj pesmico.

Tu so note (jih deli) ti basiraj.
 A ti pa poj mi čez.
 In ti le krepko ubiraj
 Drugi tenor umeš.

Zapojmo. (pove pesmico). A glejte vsi name
 da boste pogodli, se vam tudi takt daje.

Sestra taktira. Otroci pojo kako poljubno pesem. Lahko vpleto tudi rajanje ali telovadne vaje.

Žalost na gričku Asizij.

Smrt je segla v naše vrste. Umrli nam je dobra sosestra Sr. Humilijana. Dobra sestra, vneta redovnica, ki je vse življenje uravnala po volji božji. Težko nam je slovo od ljubljene sestre. Udane pa smo volji božji, ki jo je rešila mučne bolezni. Hiral je že dolgo, zadnje mesece je preživela v sanatoriju v Springfieldu, kjer je tudi izdihnila svojo blago dušo. Vsake sestre nam mora biti žal, ker so redke naše vrste, zguba rajnice je občutna, toda vemo, da je pokojnica zaslužila nebesa, nebesa ji moramo privoščiti. Veliko je trpela, trpljenje ji je gotovo prineslo lepo krono v večnosti. Trdno smo uverjene, da imamo priprošnjico v njej, priprošnjico v nebesih, ki bo prosila pri Bogu za nas, da nam blagoslovi vse naše delo v Gospodovem vrtu.

Pogreb se je vršil 4. oktobra, na dan sv. Frančiška. Mašo zadušnico je daroval Rev. John Ferlin. Udeležili so se pogreba Rev. Štimac, Rev. Hranilovich in Rev. Ivešič. Pokopali smo pokojno na pokopališču "Resurrection" v Argo, Ill. v grobnici družine Omerzel, ker dovoljenja za skupno družinsko pokopališče še nismo dobili. Na tem mestu najlepša hvala omenjeni družini za to veliko dobroto. Že pred leti nam je na isti način priskočila na pomoč Kremeščevo družina. Obe družini naj Bog za to obilno poplača, prepričani so lahko, da imajo priprošnjike v nebesih v blagih naših pokojnicah, pa tudi me na gričku ne bomo nikdar pozabili teh svojih dobrotnikov.

Na tem mestu bodi izrečena zahvala vsem, ki so pomagali pokojnici v dneh bolezni in hvala gre tudi vsem, ki so jo spremlili k zadnjemu počitku.

Počivaj v miru, draga nam sosestra Humilijana!

Naši zastopniki.

CALIFORNIA

San Francisco. — Katie Cesar, Jakob Lovsin, 476 Kansas St.

CANADA

Toronto. — Mr. Joe Berkopec, 114 Seton St.

CONNECTICUT

Bridgeport. — Jury Ferencak, 299 Bostwick Ave.; Rev. M. Golob, 450 Pine St.

COLORADO

Leadville. — Mrs. Josephine Bradac, 513 W. Elm St.; Rev. J. Trunk, St. Joseph's Church.

Canon City. — Mrs. Anna Susman, 845 So. 5th St.

Crested Butte. — Mrs. Martin Tezak, Box 233.

Denver. — Geo. Pavlakovec, 4459 Pearl St.

Pueblo. — Mrs. Josephine Meglen, 514 Moffat St.

Salida. — J. Glivar, Rt. 1, Box 83.

ILLINOIS

Aurora. — Josephine Vesel, 143 Henkes Ave.

Elmhurst. — Karolina Milost, 248 Addison Ave.

Chicago. — Franciscan Fathers, 1852 W. 22nd Place; Joseph Kobal, 1923 W. 23rd St.

Depue. — J. Benkshe, Box 412.

Joliet. — Marko Bluth, 512 N. Broadway St.; Mr. J. F. Muhic, 506 Summit St.; Mrs. Mary Kostelic, 823 Main Ave., Rockdale P. O.

North Chicago. — Mr. Joseph Drasler, 66 — 10th St.

Ottawa. — Mr. Joe Modic, 823 Walnut St.

Bradley. — Mrs. Rosie Smole, Box 314.

La Salle. — Franciscan Fathers, 542 Crosat St.; Mr. Anton Strukelj, 1240 — 3rd St.

So. Chicago. — Franciscan Fathers, 9546 Ewing Ave.

INDIANA

Elkhart. — Mrs. Mary Oblak, R. F. D. No. 5, Box 50.

Indianapolis. — Mr. Frank Urajnar, 743 Holmes Ave.

KANSAS

Franklin. — Mr. John Dobravec, Box 40.

Frontenac. — Mr. Jos Zorc, Box 295.

Kansas City. — Mr. Peter Majerle, 415 N. 5th St.

MICHIGAN

Ahmeeek. — Mrs. J. Hribljan, Box 104.

Calumet. — Joseph Sustarsich, 2410 B St.

Detroit. — Franciscan Fathers, 386 Geneva Ave., Highland Park; Mrs. Frances Plautz, 16530 Joslyn, Highland Park.

Iron Mountain. — Mrs. Kath. Hebein, 515 Quinnesses St.

MINNESOTA

Aurora. — Mrs. E. Smolich, Box 252.

Biwabik. — Mr. Frank Globokar.

Chisholm. — Mr. John Sterle, 717 — 4th Ave. So.

Ely. — Mr. John Otrin, Box 322; Mr. Joseph Peshel, Box 165.

Eveleth. — Mrs. Johana Kostelic, 809 Ave A; Mrs. Antonia Nemgar, 117 Jones St.

Gilbert. — Mr. Frank Ulcar, Box 574.

Greaney. — B. Globocnik.

McKinley. — Mrs. A. Hegler, Box 145.

Mountain Iron. — Mrs. Lucija Krall, Box 303.

New Duluth. — Mr. Mike Spehar, 404 W. 97th Ave.

Rice. — Rev. John Trobec, R. 2.

P. O. Redore. — Mrs. A. Mlakar.

P. O. Sartel. — Mr. John Burgstaler.

Soudan. — Mrs. Frances Loushin, Box 1230.

Virginia. — Angela Schneller, 116 10th St. So.

MISSOURI

St. Louis. — Mr. John Mihelcic, 3918 Oregon St.

NEBRASKA

Omaha. — Mrs. A. Petrasich, 1711 Madison St.

NEW YORK

Little Falls. — Agnes Mlinar, 2 Court St.

New York City. — Rev. Hyacinth Podgorsek, OFM., 62 St. Marks Pl.

Worcester. — Mary Skerl, R. D. 2.

OHIO

Bedford. — Mr. Frank Stavec, 5086 Stanley Ave.

Bridgeport. — Mr. Ludwig Hoge, R. F. D. No. 1, Box 29.

Conneaut. — Angela Berus P. O. Box 384.

Cleveland. — Mr. Joseph Grdina, 6121 St. Clair Ave.; M. Kogovsek, 15606 Holmes Avenue; Rev. J. J. Oman, 3547 E. 80th St.; Mr. Jakob Resnik 3599 E. 81st St.; Mr. Frank Suhadolnik, 6107 St. Clair Ave.

Euclid. — Mrs. Frank Pink, 904 E. 223rd St.

Lorain. — Miss Mamie Perusek, 1860 E. 30th St.

Petersburg. — Mrs. M. Ohlin.

OREGON

West Lin. — Mary Plantan, P. O. Box 287.

PENNSYLVANIA

Ambridge. — Mrs. Jennie Svegel, 325 Maplewood Ave.

Beadling. — Mr. Nikolaj Simonich Box 92.

Bethlehem. — Rev. E. Horvath, Jerry Koprivsek, 430 E. 5th St.

Bridgeville. — Mrs. Elizabeth Gradihar, 730 Maple St.

Duryea. — Mrs. Pirnat, 453 So. Sort Ave.; Mrs. Amalia Swek, 617 New St.

Farrell. — Mrs. Ana Lumpert, Box 130.

Forest City. — Mary Grum, Box 40.

Homer City. — Mrs. Mary Goričan, R. F. D. 2, Box 93.

Houston. — Mr. Mike Tomsic, Box 217.

Imperial. — Mr. Paul Jamnik, Box 326.

Johnstown. — Franciscan Fathers, Box 481 Decker Ave.; Mr. Andrew Tomec, Stutzman St., Box 26½.

Moon Run. — Mr. Jacob Drasler, Box 242.

N. Braddock. — Mr. Joseph Lesjak, 1627 Ridge Ave.

Olyphant. — Miss Mary Zore, Box 89.

Steelton. — Anton Malesich, Box 30.

So. Burgettstown. — Mrs. J. Pintar, 17 So. Linn Ave.

P. O. Presto. — Mr. John Krek, Box 67.

Pittsburgh. — John Golobich, 5730 Buttler St.; Mr. John Skoff, 19 Ganster St.

St. Mary's. — Mrs. Mary Aufderklam, 620 Maurus St.

Vandling. — J. Panzer, 729 Main St.

WASHINGTON

Cumberland. — Mary Sinkovec, Box 4.

Enumclaw. — John Polajnar, Box 103.

Valley. — Mary Swan, Box 73.

WISCONSIN

Kenosha. — Mary Vidmar, 1000 — 45th St.

Milwaukee. — Lucija Gregorcic, 700 So. 2nd St.

Sheboygan. — Jakob Prestor, 1116 Alabama; Mrs. Marie Priland, 1034 Dillingham Ave.; John Udovich, 1135 Dill.

Willard. — Mr. Frank Perovsek, Box 10.

WEST VIRGINIA

Thomas. — Mr. John Lahajnar, Box 215.

WYOMING

Kemmerer. — Mrs. E. Motoh, Box 764.

Rock Springs. — Mrs. Ursula Ivsek, 739 Conn. Ave.

ŽENA

PRISTOPI V ŽENSKO ZVEZO.

Tebi je v dobro! V

"ZARJI"

glasilu Zveze imaš lep list, ki je poln zanimivosti. — Naslov tajnice

JOSEPHINE RAČIČ, 2054 W. Coulter St., Chicago.

Phone Canal 7172-3

PARK VIEW WET WASH LAUNDRY CO.

FRANK GRILL

1727-31 West 21st Street, Chicago, Ill.

JOSEPH PERKO

2101 West 22nd Street, Chicago, Ill.

SLOVENSKA TRGOVINA S ČEVLJI.

Najboljše blago. — Čevlji za vso družino.

Za pohištvo in pogrebe

Tisti, ki ste v Clevelandu in okolici, in ki pridete v Cleveland, se lahko v vašo lastno korist poslužite pohištva iz naše prodajalne. Pri nas je pohištvo kar najbolj zanesljivo in vredno zanj danega denarja. Glavno prodajalno imamo na 6019 St. Clair, podružnica pa je na 15303 Waterloo Rd., Cleveland, Ohio.

Tudi tisti, ki se obrnejo na nas za pogrebna opravila, dobijo za manjše izdatke boljše postrežbo.

A. GRDINA & SONS

Za vsa podjetja velja glavni telefon

HENDERSON 2088



Trinerjevo Grenko Vino

je bilo tekom zadnjih 43 let najpopularnejše zdravilo proti zaprtju, ščipanju, slabemu apetitu, nervoznosti, nepokojnim nočem.

Za zrahljane živce in popolno živčno oslabelost je najboljši lek Trinerjevo zdravilo, napravljeno iz čistega Muškata z drugimi ingredijencami, ki so tako lečilni v živčnih

slučajih. To zdravilo je...



Trinerjevo Kala-Fornia Tonic

JOSEPH TRINER COMPANY,

1333-45 S. Ashland Ave.,

Chicago, Ill.